

**GROEN
GEDAAN!**

gecertificeerd door stichting
DUURZAAM | HERSTEL

Pakket van Eisen

2022

Stichting Duurzaam | Herstel

**GROEN
GEDAAN!**

gecertificeerd door stichting
DUURZAAM | HERSTEL

Algemeen

Het label GroenGedaan! - Duurzaam Herstel is een onderdeel van stichting Duurzaam met een autonoom Pakket van Eisen en een autonoom College van Deskundigen en Commissies. Het College van Deskundigen GroenGedaan! - Duurzaam Herstel is verantwoordelijk voor het technische beheer van de normering (dit Pakket van Eisen), het reglement en de onderliggende NULmeting (vragenlijst). De eisen die in het kader van het certificaat GroenGedaan! - Duurzaam Herstel worden gesteld dienen onverwijld te worden doorgevoerd,

tenzij hiermee inbreuk wordt gedaan op de intrinsieke kwaliteit van de reparatie, de veiligheid of garantiebepalingen van de fabrikanten.

De product aansprakelijkheid van het uitgevoerde werk kan niet worden verlegd en rust bij de reparateur.

Pakket van Eisen

Het Pakket van Eisen (programma van eisen) is de basis van het certificaat GroenGedaan! – Duurzaam Herstel. Het bevat eisen die borg staan voor een duurzame bedrijfsvoering en de toetsbaarheid hierop. De eisen zijn normatief en realiseerbaar, maar vragen wel inspanning van de onderneming. In dit document worden de eisen uitvoerig beschreven en a.d.h.v. de 'controle vragen' wordt snel inzicht gegeven in welke mate u aan de betreffende eis voldoet.

Het Pakket van Eisen wordt jaarlijks vastgesteld door het College van Deskundigen. In dit college hebben alle stakeholders zitting en worden de uitvoerende bedrijven vertegenwoordigd door de voorzitters uit de betreffende commissies.

Het Pakket van Eisen kent analogie met onder andere Maatschappelijk Verantwoord Inkopen (MVI) van de overheid, de Principals for Sustainable Insurance (PSI), de Principals for Global Impact (VN) en de Sustainable Development Goals. Hiernaast wordt voorzien in de onderwerpen onder ISO26000. Het Pakket van Eisen kent echter een praktische vertaling van al deze zaken, zodat het voor de ondernemer ook concreet wordt wat er van hem verwacht wordt.

Het Pakket van Eisen is onlosmakelijk gekoppeld aan het deelnemersreglement. Op het Pakket van Eisen is copyright van toepassing. Het intellectueel eigendomsrecht rust bij de stichting Duurzaam.

Inhoudsopgave

Administratieve eisen

pagina 04 t/m 07

Deze eisen zijn voor alle certificaathouders van toepassing. In dit hoofdstuk worden algemene zaken behandeld die aan de basis liggen van een maatschappelijk geaccepteerde bedrijfsvoering.

Generieke eisen

pagina 08 t/m 19

Deze eisen zijn voor alle certificaathouders van toepassing. In dit hoofdstuk worden zaken behandeld die bijdragen aan het verduurzamen van de bedrijfsvoering (milieu, veiligheid, energie).

Interieurhersteller

pagina 20 t/m 27

Dit hoofdstuk is uitsluitend van toepassing voor bedrijven die deze werkzaamheden uitvoeren.

Glasspecialisten

pagina 28 t/m 36

Dit hoofdstuk is uitsluitend van toepassing voor bedrijven die deze werkzaamheden uitvoeren.

Bouw

pagina 37 t/m 43

Dit hoofdstuk is uitsluitend van toepassing voor bedrijven die deze werkzaamheden uitvoeren.

Reconditionering

pagina 44 t/m 52

Dit hoofdstuk is uitsluitend van toepassing voor bedrijven die deze werkzaamheden uitvoeren.

Electronica

pagina 53 t/m 61

Dit hoofdstuk is uitsluitend van toepassing voor bedrijven die deze werkzaamheden uitvoeren.

Vloerspecialist

pagina 62 t/m 70

Dit hoofdstuk is uitsluitend van toepassing voor bedrijven die deze werkzaamheden uitvoeren.

Schilders

pagina 71 t/m 74

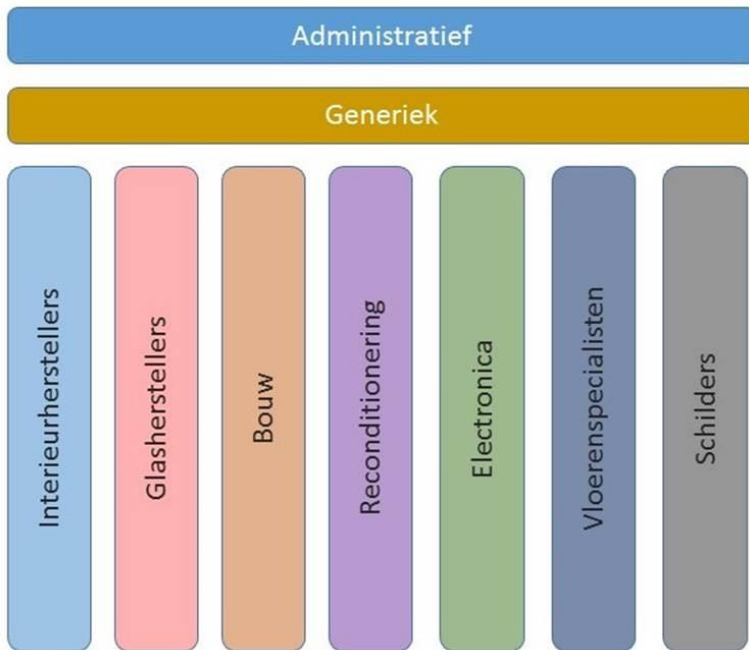
Dit hoofdstuk is uitsluitend van toepassing voor bedrijven die deze werkzaamheden uitvoeren.

Bijlage 1- Productenlijst

Bijlage 2 - Om de certificering op te starten dient u de nulmeting in te vullen. De Administratieve eisen en de Generieke eisen zijn verplicht. Verder zijn alleen de bijlagen van toepassing die passen bij uw bedrijfsvoering.

Om vast te kunnen stellen of men compliant is aan het Deelnemersreglement/ Pakket van Eisen, is inzage door de CI, in de administratie noodzakelijk. De definitieve erkenning kent een tijdsduur van telkens één jaar. Het bedrijf wordt m.b.t. het behoudt van de certificatie elk jaar administratief getoetst en eens per drie jaar fysiek getoetst.

Administratieve eisen

In het kader van de certificering zijn de navolgende administratieve eisen van kracht. De administratieve eisen zijn relevant voor alle bedrijven ongeacht de bedrijfsactiviteiten.

**GROEN
GEDAAN!**

gecertificeerd door stichting
DUURZAAM | HERSTEL

Hoofdstuk 1 Administratieve eisen 2020

1.1a Uittreksel Kamer van Koophandel

Het bedrijf dient ingeschreven te zijn bij de Kamer van Koophandel met de bedrijfsactiviteiten waarvoor men gecertificeerd wenst te worden. Dan wel bedrijfsactiviteiten die hieraan ontleend kunnen worden.

Controle vragen:

- ***Uittreksel uit het handelsregister van de Kamer van Koophandel, niet ouder dan zes maanden, bij aanvang van de certificering.***
- ***Bij wijziging van bedrijfsactiviteit, rechtsvorm of natuurlijk persoon dient dit gemeld te worden, waarbij tevens een nieuw uittreksel van K.v.K. meegestuurd moet worden.***

1.1b Milieuvergunning/omgevingsvergunning

Voor elk bedrijf gelden milieuregels, ofwel een melding doen van uw activiteiten. Bedrijven met zeer beperkt hinderlijke milieu activiteiten kunnen een vereenvoudigde melding doen als standaardvervuiler (type A) U dient te voldoen aan de algemene regels van het Activiteitenbesluit, maar u heeft geen meldingsplicht. Bij meer hinderlijke activiteiten valt u onder type B. Uw bedrijf belast het milieu aanzienlijk en valt onder de regels van het Activiteitenbesluit en moet de bedrijfsactiviteiten melden bij de gemeente (meldingsplicht).

Belast uw bedrijf het milieu op grote schaal dan valt u onder type C. U heeft een omgevingsvergunning nodig. Deze dient bij uw gemeente of provincie te zijn aangevraagd.

Aan elke meldplicht of milieuvergunning zijn voorwaarden verbonden waaraan u zich tijdens de exploitatie moet houden. De auditeur controleert hierop administratief en/of fysiek.

Controle vragen:

- ***Voldoet u aan wettelijke verplichtingen t.a.v. het Activiteitenbesluit (afhankelijk van het type bedrijf)?***

**GROEN
GEDAAN!**

gecertificeerd door stichting
DUURZAAM | HERSTEL

1.2 Afvalsortering en verwerking (wettelijke Afvalstoffenregister)

Het bedrijf dient aan te kunnen tonen dat de afvalstromen goed zijn ingericht. Hierbij is het niet alleen van belang dat dit in lijn ligt met de milieuwetgeving, maar tevens hergebruik en recycling ondersteund (waar mogelijk gescheiden afvoer) Deze eis kunt u onderbouwen d.m.v. het wettelijk verplichte Afvalstoffenregister (mag in Excel), ingericht volgens de wettelijke richtlijnen. De wetgever stelt hierbij de vermelding verplicht van:

- Datum van afgifte.
- Naam en adres van degene aan wie de afvalstoffen worden afgegeven.
- De gebruikelijke benaming van de afvalstoffen.
- De hoeveelheid van de afvalstoffen.
- De voorgenomen wijze van beheer van de afvalstoffen.
- Indien de afgifte gebeurt door een vervoerder: naam en adres van de vervoerder.
- Informatie over de aard en eigenschappen van de afvalstoffen.

Het doel van het Afvalstoffenregister is om in één oogopslag een overzicht van uw afvalstoffen te hebben. Zodat direct duidelijk is waar de eerste besparingsmaatregelen genomen moeten worden en elke afwijking direct in het oog springt. Minder afval betekent minder kosten en bovendien is er afval wat geld kan opleveren. Het is daarom verstandig afvalstoffen te scheiden ipv gebruik te maken van restafval.

Bij plaatsgebrek mag u droge, niet-gevaarlijke afvalfracties samenvoegen in één recipiënt. Maar alleen als deze fracties elkaar niet vervuilen en als het recipiënt wordt overgebracht naar een sorteerinrichting waar de fracties terug worden uitgesorteerd. Bespreek dit met uw afvalinzamelaar. Afhankelijk van zijn werkwijze en sorteerproces zijn verschillende combinaties mogelijk. Zie ook eis 2.2 voor extra informatie. Een template van het afvalstoffenregister kunt u opvragen bij het secretariaat.

Controle vragen:

- **Scheidt u of laat u structureel uw afval scheiden?**
- **Bent u in het bezit van een actueel Afvalstoffenregister? (template bij het secretariaat op te vragen)**
- **Staan hierin alle voor u relevante afvalstoffen vermeld?**
- **Neemt u gepaste acties wanneer er uitschieters te lezen zijn in uw afvalstoffenregister?**

**GROEN
GEDAAN!**

gecertificeerd door stichting
DUURZAAM | HERSTEL

1.3 Bodembescherming (deze eis is niet van toepassing voor werkzaamheden op locatie- met uitzondering van de maatregelen m.b.t. het morsen van vloeistoffen – punt 3)

Bodemverontreiniging kan mens en milieu schaden. Kosten van bodemsanering kunnen zeer hoog oplopen. Het is dan ook belangrijk om bodemverontreiniging te allen tijde te voorkomen.

Hoe eerder een verontreiniging wordt ontdekt, hoe eerder men ze kan aanpakken en de kosten kan beperken. Het oriënterend bodemonderzoek laat u toe om de bodemkwaliteit te onderzoeken.

U heeft:

1. Een wettelijk verplicht oriënterend bodemonderzoek?;
of
2. Een vloeistof vaste/ kerende vloer (min. eens per zes jaar gekeurd)?
of
3. Een werkinstructie hoe te handelen wanneer er vloeistoffen gemorst of verspild worden?

De maatregelen die gelden bij optie 3 gelden ook voor werkzaamheden op locatie. Uw medewerker dient op de hoogte te zijn van de maatregelen wanneer er schadelijke vloeistoffen worden gemorst. Dit doet u aan de hand van een werkinstructie. Daarnaast dienen er in bedrijfsvoertuig maatregelen te zijn getroffen om het (vervuilde) absorptiemateriaal te kunnen vervoeren en gedegen af te voeren bij terugkomst.

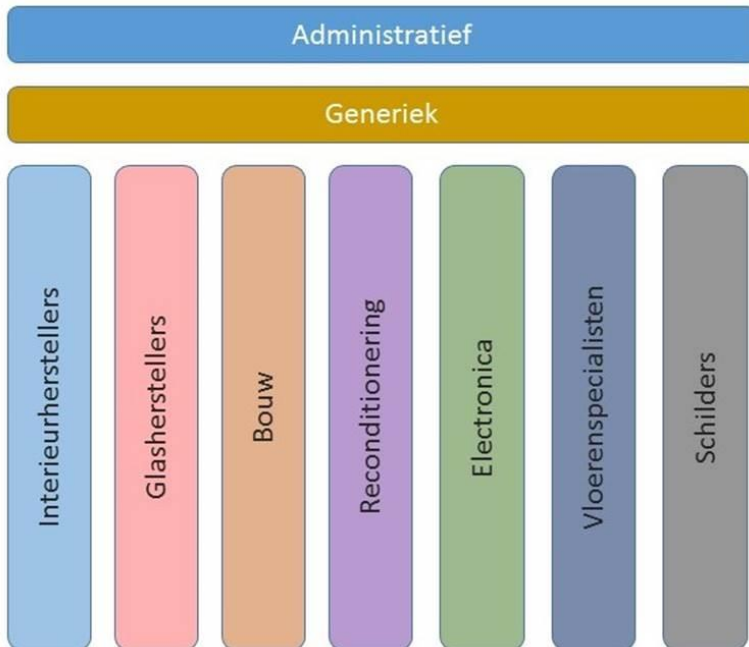
Controle vragen:

- ***Bepikt u risico's op calamiteiten door de hoeveelheid opgeslagen gevaarlijke stoffen en producten zo klein als mogelijk te houden?***
- ***Heeft u een wettelijk verplicht oriënterend bodemonderzoek of;***
- ***Heeft u een vloeistof vaste/ kerende vloer (min. eens per zes jaar gekeurd) of;***
- ***ook van toepassing voor werkzaamheden op locatie***
- ***Gebriikt u bij het morsen van vloeistoffen zaagmeel of absorberende korrels?***
- ***Slaat u absorptiemateriaal apart op en laat u deze separaat afvoeren?***
- ***Heeft u een werkinstructie hoe te handelen wanneer er vloeistoffen gemorst of verspild worden?***

1.4 Belettering (kenbaarheid)

Na certificering bent u zelf verantwoordelijk voor de kenbaarheid van uw certificering door middel van belettering van bijvoorbeeld: uw voertuigen, opname van het logo GroenGedaan! – Duurzaam Herstel in uw correspondentie en facturering. De stichting stelt gratis stickers en of bestanden (in diverse formats) ter beschikking voor het beletteren van uw voertuigen. Wenst u uiting op of aan uw pand dan kunt u hiervoor een muurschild bestellen ad € 35,00 of vlaggen (prijs afhankelijk van formaat - eerst opvragen).

Generieke eisen

In het kader van de certificering zijn de navolgende generieke eisen van kracht. De generieke eisen zijn verplicht voor alle bedrijven ongeacht de bedrijfsactiviteiten.

Hoofdstuk 2 Generieke eisen

2.1 Aanbieden milieuvriendelijke dienstverlening

Het doel van deze eis is om bij de klant (professioneel en consument) het gebruik van milieuvriendelijke alternatieven te stimuleren en hen ervan bewust te maken dat u een duurzame dienstverlening biedt. Inzicht, advies en communicatie zijn hierbij belangrijke onderdelen.

Controle vragen:

- **Is het voor de klant zichtbaar dat u een duurzame procesvoering hebt? (muurschild, certificaat, belettering van voertuigen etc.)**
- **Bevat uw offerte iig de meest duurzame oplossing op een wijze dat de klant een keuze heeft?**

2.2 Afvalbeperking

De beste manier om met afval om te gaan is afval voorkomen/vermijden/verminderen. Afval voorkomen wil zeggen dat we ervoor zorgen dat we geen afval genereren. Dat is voordeliger voor het milieu en uw portemonnee. Het afvoeren van (rest)afval kost geld. Er zijn tal van mogelijkheden om afval te vermijden.

De manier is; goed uitkijken en slim inkopen. Het gaat erom alternatieven te vinden voor producten die afval met zich meebrengen. De Ladder van Lansink is een hulpmiddel.

Wanneer deze stappen (trede) stelselmatig worden doorlopen, wordt uw berg met restafval stelselmatig minder. De eerste stap is het voorkomen van afval. Wanneer dat uitgesloten is dan volgt stap 2 enzovoort.

Stap 1 is preventie, waarbij naast afvalproductie (het voorkomen daarvan) ook het onnodig grondstoffen verbruik voorkomen dient te worden. Voorkomen van afval en productverbruik start bij de bewustwording. Instrueer het personeel en maak hen bewust van het productverbruik en met name het onnodig verbruik (verspillen). Dit spaart het milieu maar beperkt ook de kosten.

Soms (maar meestal niet) is een duurzamer product duurder in aankoop, maar op de langere termijn dikwijls goedkoper omdat de volgende aankoop vaak aanzienlijk kan uitstellen terwijl men met goedkope, doch minderwaardige producten snel aan een nieuwe aankoop toe is.

En vergeet niet dat u de verpakking ook betaalt. Hier kan het gebruik van hervulbare verpakkingen een "afvalvoorkomende" een uitkomst bieden.

B Hergebruik

Hergebruik vereist weinig of geen energie of grondstoffen. Hergebruiken is gewoon iets opnieuw gebruiken in plaats van het nieuw te kopen.

Product hergebruik is immers goedkoper dan grondstoffen hergebruik en nieuwkoop. Denk

hierbij aan hergebruik van schuurpapier, maskeerfolie, sierlijsten of het gebruik van pluisvrije doeken i.p.v. de wegwerpdoeken of papier. Maar natuurlijk ook aan het gewoon repareren van een onderdeel i.p.v. vervangen.

LADDER VAN LANSINK 2.0

Controle vragen:

- **Heeft u maximale aandacht voor het genereren van zo min mogelijk afval?**
- **Gebruikt u hierbij de systematiek van de Ladder van Lansink?**
- **Gebruikt u bijvoorbeeld pluisvrije doeken i.p.v. papier, hervulbare flacons, etc?**
- **Is de gehanteerde systematiek controleerbaar voor de auditeur?**

2.3 Eigen wagenpark

Deze eis is van toepassing bij gecertificeerde bedrijven met een mobiele bedrijfsvoering/ een eigen wagenpark. Het beschrijft specifiek het bezit van een duurzaam voertuig/wagenpark en het duurzaam op de weg houden ervan.

Hieronder treft u uitgeschreven en schematisch aan waar het voertuig/wagenpark aan moet voldoen. Wanneer het voertuig/wagenpark nu nog niet voldoet, wordt er samen met de auditeur een verbeterplan gemaakt zodat gaandeweg bij vervanging aan de gestelde eisen voldaan kan worden. Hierbij wordt rekening gehouden met de doorlooptijd/afschrijving van het voertuig/wagenpark.

2.3.1 visie naar een lage emissie vloot

Er dient een meer jaren visie binnen het bedrijf te zijn om het bestaande wagenpark voor het grootste deel (> 50%) te laten bestaan uit voertuigen met een lage CO2 emissie

Als 'lage CO2 emissie' hanteren wij de waarden bij EuroVI

NORM:

Personenauto's: - Europese emissiestandaard voor Passenger Cars (Categorie M₁*), g/km

Benzine:	Euro VI:	CO: 1.0,
Diesel:	Euro VI:	CO: 0.50

Mocht uw voertuig/wagenpark nog niet voldoen dan wordt er samen met de auditeur een verbeterplan gemaakt. Op dit verbeterplan wordt u periodiek gecontroleerd.

2.3.2 Het op de weg houden

Naast de aanschaf is het van belang dat het voertuig/wagenpark duurzaam onderhouden en gerepareerd wordt. Duurzaam beheeren van het voertuigenpark voorkomt dat de milieuprestaties van de voertuigen verslechteren naarmate de auto's ouder worden en is dus van groot belang. De impact van onderhoud en reparatie ten opzichte van de aanschaf is vele malen groter. Het 'op de weg houden' van het voertuig zorgt voor een vermenigvuldiging van de CO₂-uitstoot. Zo veroorzaakt een gemiddelde schadereparatie maar liefst 75 kg aan CO₂-uitstoot. Alleen in Nederland al zijn met schadereparaties al elk jaar 60 miljoen bomen gemoeid.

Om een voertuig zijn volledige levensduur op de weg te houden, worden acht keer zoveel onderdelen geproduceerd dan er ooit gemonteerd werden tijdens de productie ervan. Onderhoud, reparaties en schadeherstel kunnen milieuvriendelijk gebeuren en hoeven niet meer te kosten.

Stichting Duurzaam beheert ook een duurzaamheidscertificering in de automotive op de gebieden onderhoud, reparatie, glasherstel, banden en schadeherstel. Het is aan te raden hierop te letten bij de aanbesteding van het onderhoud van uw wagenpark. Op de website van stichting Duurzaam treft u onder het kopje automotive een overzicht aan van de gecertificeerde automotive bedrijven.

Bij het "op de weg houden" controleert de auditeur op tijdig en juist onderhoud. Slecht onderhouden voertuigen lopen een grotere kans om meer brandstof te verbruiken en meer luchtverontreiniging te veroorzaken dan goed onderhouden (en afgestelde) voertuigen. Tijdig en juist onderhoud waarborgt immers de optimale werking van de auto (goed functionerend motormanagement, schone roet- en luchtfilters e.d.) en daarmee milieuvriendelijk gebruik. Bij tijdig en juist onderhoud worden consequent de onderhoudsvorschriften conform de fabrieksspecificaties aangehouden.

De auditeur controleert daarom of de door de fabrikant voorgeschreven onderhoudsvorschriften incl de bandenspanning tijdig en volledig worden nageleefd.
--

2.3.3 Veilig en duurzaam op weg

De auditeur let o.a. bij de fysieke controle erop of het voertuig de volgende zaken op orde heeft:

- EHBO doos (goedgekeurd, niet over datum en conform de normen gevuld)
- De juiste Persoonsbeschermingsmateriaal aanwezig is en in welke staat dit verkeer
- Een juiste opslag van het persoonsbeschermingsmateriaal
- Of (chemische) restmaterialen netjes verzameld worden voor afvoer
- Restafval netjes is verzameld voor recycling of afvoer

**GROEN
GEDAAN!**

gecertificeerd door stichting
DUURZAAM | HERSTEL

Controle vragen:

- **2.3.1 is er een meer jaren visie om het wagenpark voor het grootste deel (>50%) te laten bestaan uit voertuigen met een lage emissie?**
- **2.3.2. Wordt het onderhoud van het wagenpark uitgevoerd conform de voorgeschreven onderhoudsvorschriften/fabrikantvorschriften?**

TIP: Heeft u kennisgenomen dat u hiervoor gebruik kunt maken van een door stichting Duurzaam gecertificeerde garagist, autoruitspecialist of schadehersteller? Zie www.stichtingduurzaam.nl/automotive voor de gecertificeerde automotive bedrijven in uw buurt.

- **2.3.3 is het bedrijfsvoertuig veilig en duurzaam op weg?**
 - ***EHBO doos (goedgekeurd, niet over datum en conform de normen gevuld)***
 - ***De juiste Persoonsbeschermingsmateriaal aanwezig is en in welke staat dit verkeerd***
 - ***Een juiste opslag van het persoonsbeschermingsmateriaal***
 - ***Of (chemische) restmaterialen netjes verzameld worden voor afvoer***
 - ***Restafval netjes is verzameld voor recycling of afvoer***
- **Ziet u op de naleving toe?**

2.4 Productgebruik (milieu en veiligheid)

Op deze eis is de volgende opmerking van toepassing: er kan een uitzondering gemaakt worden bij partiële reparaties waarbij men gebruik moet maken van lak of beits als het origineel om geen kleurverschil te krijgen.

Achtergrond

In het Pakket van Eisen van Stichting Duurzaam | Herstel wordt ten alle tijden het proces, procedure of product die het minst schadelijk is voor het milieu en de mens geprevaliseerd boven de vervuilende varianten. In deze eis worden er eisen gesteld aan producten of ingrediënten (al dan niet percentagegewijs) in producten waarvan bekend is dat er een minder schadelijke variant voorhanden is. Omdat niet van alle producten er een minder schadelijke variant is worden er alleen eisen gesteld aan producten die binnen het toepassingsgebied vallen. Om de certificaathouder te ontzien worden jaarlijks de producten van de meeste leveranciers beoordeeld. De goedgekeurde producten worden geormerkt en zijn op de website www.stichtingduurzaam.nl terug te vinden. U leest hieronder hier meer over.

Product erkenning

Om het voor u inzichtelijk te maken welke producten en middelen u zonder onderbouwing, binnen de certificering kunt gebruiken bestaat er een erkenningsregeling voor productfabrikanten en leveranciers. Productfabrikanten en leveranciers leveren periodiek hun assortiment aan bij Stichting Duurzaam | Herstel. Producten en middelen die voldoen aan de gestelde eisen die zijn opgenomen in het Pakket van Eisen van Stichting Duurzaam | Herstel, mogen door de producent en/of leverancier geormerkt worden in hun bestelsystemen en catalogi.

Tevens zijn die goedgekeurde producten en middelen terug te vinden op onze website. Kort gezegd: producten en middelen die geormerkt zijn hoeven niet nogmaals onderbouwd te worden door de certificaathouder. Immers de conformiteit wordt jaarlijks al vastgelegd.

Gebruikt u producten/middelen die niet geormerkt (controle op www.stichtingduurzaam.nl) zijn kunt u overstappen naar producten/middelen die wel genoemd worden of u dient de factsheets (vragenlijst) op te vragen bij het secretariaat, deze in te laten vullen door uw leverancier/fabrikant vullen en retour te sturen (lieftst per mail).

Aan de hand van hetgeen dat wordt aangeleverd wordt gecontroleerd of het product/middel voldoet aan de gestelde eisen. Er worden geen eisen gesteld aan alle producten en middelen die u gebruikt. Slechts aan producten en middelen waarvan markconform een milieuvriendelijk alternatief voorhanden is.

Het betreft producten en middelen die vallen binnen het hieronder genoemde toepassingsgebied. In bijlage 1 (Eisen productcertificering) treft u de detailinformatie aan m.b.t. de eisen die gesteld worden aan producten en middelen.

Toepassingsgebied:

In bijlage 1 (Productenlijst) treft u de detailinformatie aan m.b.t. de eisen die gesteld worden aan middelen en van toepassing zijn op:

- Algemene reinigende, polijstende, drogende en conserverende middelen;
- Ruitenreinigers;
- Lekvinder;
- Lijm en kit (m.u.v. constructielijm);
- Ozon en geurmiddelen;
- Installatieproducten;
- Smeermiddelen;
- Verven (lakken) en beitsen;
- Roestoplosser;
- Siliconen acetaat;
- RVS onderhoudsspray/-olie;
- Leidingafdichting.

Voorgaande opsomming is niet uitputtend en wordt meermaals per jaar naar gelang de nieuwe mogelijkheden aangepast

In bijlage 1 producten lijst: treft u een nader gespecificeerd overzicht aan van de producten die zijn uitgesloten voor gebruik.

2.5 Uitbesteed werk/ onderaanneming

Uitbesteed werk (leveranciers, onderaannemers, extern personeel (personeel niet op uw loonlijst)

In de propertysector wordt met regelmaat capaciteit ingekocht bij leveranciers, onderaannemers en extern personeel. De kwaliteit van inkoop is van grote invloed op het bedrijfsresultaat van de onderneming, op de kwaliteit van het af te leveren werk en de duurzaamheid die wordt betracht.

Om dit te borgen dient u bij nieuwe (raam)overeenkomsten vanaf 1 januari 2022 de volgende zaken te regelen c.q. af te stemmen met bedrijven (en ZZP'rs) waarmee u structureel samenwerkt. Het betreft dus nooit de bedrijven waarop u incidenteel een beroep doet.

Wanneer u structureel werk uitbesteedt die binnen uw eigen kernactiviteiten vallen, bijvoorbeeld omdat u zelf een deel geografisch van Nederland niet dekt, dan dient dit bedrijf zich aan te melden voor certificering.

Wanneer u structureel werk uitbesteedt die buiten uw kernactiviteiten vallen, dan geldt onderstaande voorwaarden:

**GROEN
GEDAAN!**

gecertificeerd door stichting
DUURZAAM | HERSTEL

Beoordeling van toeleveranciers, onderaannemers en extern personeel:

- De hoofdaannemer (het gecertificeerde bedrijf) beoordeelt of de onderneming een betrouwbare partner is, met betrekking tot de kwaliteit en de duurzaamheid van het werk.
- Het bedrijf kiest bij voorkeur voor leveranciers, onderaannemers en extern personeel, die een geldig en onafhankelijk getoetste duurzaamheidscertificering dragen.
- Het bedrijf informeert zijn netwerk afdoende over de kwaliteits- en duurzaamheidseisen waaraan de werkzaamheden dienen te voldoen.
- Het bedrijf legt voorgaande vast in een raamovereenkomst.

In de praktijk:

Het geldt voor alle certificaathouders dat men de bedrijven die tot haar vaste netwerk behoren of gaan behoren en buiten de eigen kerkactiviteiten functioneert toetst. Zaken als de KvK, betalingsgedrag, BTW, G-rekening, VCA en PBM's worden steevast getoetst.

Hiermee heeft men een goed beeld van de flexibele schil en de kwaliteit die men geleverd wil hebben. Met deze eis voegen wij 'duurzaamheid' toe als onderdeel van de kwaliteit van de hoofdaannemer.

Controle vragen:

- Heeft u bedrijven waar u structureel werk aan uitbesteedt, dat binnen uw eigen kernactiviteiten vallen, geattendeerd op het feit dat ze zich voor certificering dienen aan te melden?
- Houdt u zelf toezicht dat dit ook daadwerkelijk is gedaan dmv het jaarlijks opvragen van een kopie van het duurzaamheidscertificaat?
- Wordt er een raamovereenkomst afgesloten met uw (vaste) onderaannemers waar u werk aan uitbesteedt die niet binnen uw kernactiviteiten vallen?
- Is hierin ook opgenomen welke duurzaamheidsaspecten men moet betrachten?
- Is hiermee de duurzaamheidsafspraken die u met uw opdrachtgevers heeft gemaakt afdoende geborgd?
- Informeert u uw onderaannemers hierover voldoende?

**GROEN
GEDAAN!**

gecertificeerd door stichting
DUURZAAM | HERSTEL

2.6 Risico Inventarisatie & Evaluatie (RI&E)

Bijna ieder bedrijf is wettelijk verplicht een RI&E (Risico Inventarisatie & Evaluatie) te hebben. Hoe zit dat dan?

- Bent u een ZZP'r? Dan hoeft u geen RI&E te hebben;
- Bent u een kleine onderneming met minder dan 40 uur personeel per week (bij elkaar opgeteld)? Dan moet u een verkort RI&E hebben;
- Bedrijven met personeel die gezamenlijk meer dan 40 uur per week arbeid verrichten, zijn wettelijk verplicht een RI&E te hebben;
- Heeft u meer dan 25 medewerkers? Dan moet u de RI&E ook laten toetsen door een geaccrediteerd Arbo-bureau.

De boetehoogte voor het niet hebben van een RI&E is afhankelijk van de omvang van het bedrijf en ligt tussen € 340,- en € 13.500,- (normbedrag). Deze boetes staan los van een aansprakelijkheidsstelling. Mocht er een arbeidsongeval plaatsvinden. Wij hebben voor u een Branche-RI&E die u kosteloos kunt gebruiken. U hoeft geen lid te zijn van een branche organisatie. Indien u hulp nodig heeft dan kunt u contact met ons opnemen.

Het RI&E is een levend document. Ongevallen en bijna ongevallen worden hierin voortdurend opgenomen, waarbij ook een actieplan van toepassing is, waarmee risico's verdergaand teruggebracht worden. U bent als werkgever verplicht uw medewerkers jaarlijks op de hoogte te stellen van de gevaren die zij lopen tijdens het uitvoeren van hun werkzaamheden en welke maatregelen u als werkgever hebt genomen om deze risico's tot het minimum te beperken. Het RI&E incl actieplan is uw (wettelijke) leidraad hierin.

Als de arbeidsomstandigheden in uw bedrijf veranderen, moet u de ook RI&E aanpassen. Denk hierbij aan de inrichting van een nieuwe productielijn, uitbreiding van uw dienstenpakket, een ingrijpende verbouwing of nieuwe taken voor uw medewerkers.

De RI&E moet altijd actueel zijn en **niet ouder dan 3 jaar**. Bovendien dient u **minimaal 1x per jaar** uw personeel te informeren over de risico's en veilige toepassing van de gevaarlijke stoffen, de voorgeschreven **persoonlijke beschermingsmiddelen (PBM's)** en het gebruik daarvan.

Controle vragen:

- ***Bent u in het bezit van een actueel (niet ouder dan drie jaar) RI&E?***
- ***Is het RI&E getoetst door een Arbo-dienst (> 25 medewerkers)?***
- ***Wordt het RI&E periodiek besproken met de medewerkers?***
- ***Worden de verbeterpunten uit de RIE-evaluatie besproken en doorgevoerd (actieplan)?***
- ***Worden de juiste PBM's beschikbaar gesteld?***
- ***Wordt er toegezien op het gebruik hiervan?***

**GROEN
GEDAAN!**

gecertificeerd door stichting
DUURZAAM HERSTEL

2.7 Persoonsbeschermingsmiddelen

Het is soms onvermijdelijk dat er producten/middelen gebruikt worden die schadelijk zijn voor het milieu en de mensen die deze middelen gebruiken.

Helaas bestaat er dan geen milieuvriendelijk alternatief die op een gelijkwaardige basis het resultaat geeft.

Omdat duurzaamheid ook gaat over duurzaam inzetbaar personeel worden de door REACH voorgeschreven

Persoonsbeschermingsmateriaal ten alle tijden gevolgd en op het juiste gebruik en opslag gecontroleerd. Het juist opslaan van deze materialen is belangrijk zodat de werking

van de beschermingsmateriaal niet verminderd wordt.

De noodzakelijke informatie en richtlijnen staan op het veiligheidsblad van het product/middel. Het is daarom belangrijk dat de informatie voorhanden is en werkbaar voor het personeel in een procedure is gezet. Bijvoorbeeld door een (digitaal) handboek en/of andere werkinstructies. De auditeur controleert op de volledigheid en werkbaarheid van de verstrekte informatie aan het personeel.

Daarnaast controleert de auditeur op de opslag, houdbaarheidsdatums en volledigheid van het materiaal

Controle vragen:

- Is er een werkprocedure / handboek voor het personeel waarin beschreven staat welke PBM er gebruikt dient te worden bij welk product(groep)?
- Is de opslag, houdbaarheidsdatums en volledigheid van het PersoonsBeschermingsMateriaal correct?
- Heeft u een RIE (risico inventarisatie en evaluatie plan) opgesteld aan de hand van gebruikte gevaarlijke stoffen, de bijbehorende veiligheidsbladen en de REACH verordening?
- Kunt u aantonen dat u uw personeel regelmatig informeert over het gebruik van gevaarlijke stoffen en de bijbehorende persoonlijke veiligheidsmiddelen?

**GROEN
GEDAAN!**

gecertificeerd door stichting
DUURZAAM | HERSTEL

2.8 Werkindeling

Bij de ontvangst van opdrachten dient een juiste beoordeling plaats te vinden of men de opdracht kan accepteren en zo ja of specifieke medewerkers op de opdracht moeten worden gezet. Er dient hierdoor bij de werkverdeling specifiek te worden gelet op de benodigde vaardigheden, diploma's en certificaten.

De werkzaamheden laten uitvoeren door onbekwaam of ongeautoriseerde medewerkers kan leiden tot ongevallen, schadeclaims en milieuschades. Het begint derhalve met een actueel overzicht in de vaardigheden en diploma's/ certificaten van de medewerkers.

De auditeur controleert op het hebben van een actueel overzicht van vaardigheden en geldige diploma's van de medewerkers en hiermee rekening houden bij het indelen van het werk.

Controle vragen:

- ***Inventariseert u bij de aanname van een opdracht welke vaardigheden en diploma's vereist zijn?***
- ***Zorgt u voor een goede toedeling van het werk?***
- ***Is er voldoende ruimte voor medewerkers om specifieke vakdiploma's en certificaten te behalen?***
- ***Is er een overzicht van wie welke werkzaamheden mag uitvoeren?***

2.9 Aanstellen preventiemedewerker

Aanstelling van een preventiemedewerker is verplicht (sinds 1/7/2005) en onmisbaar in elke organisatie. Samen met de bedrijfsarts en andere arbodienstverleners werkt men aan gezond en veilig werken binnen het bedrijf. Men is de aanjager bij het opzetten en verbeteren van het arbobeleid, en levert een essentiële bijdrage aan de veiligheid en gezondheid van de werknemers, cliënten, patiënten, en alle andere bezoekers.

De wet is er duidelijk over: elk bedrijf is verplicht om tenminste één preventiemedewerker te hebben én die preventiemedewerker moet een van de eigen medewerkers zijn. Je mag dus geen externe adviseur of iemand anders van buiten als preventiemedewerker aanstellen.

Bij een bedrijf met minder dan 25 medewerkers mag de directeur ook zelf de preventiemedewerker zijn. Wij adviseren echter dat de preventiemedewerker afkomstig is van de werkvloer, want daardoor kent men de risico's van dichtbij en 'spreekt' men de taal van de werkvloer en kent de gevaren. Bovendien is een collega meestal veiliger, toegankelijker en beter benaderbaar dan een directeur, en dat is erg belangrijk bij het signaleren en bespreken van onveilige situaties.

De ondernemingsraad (OR) of de personeelsvertegenwoordiging (PVT) moet instemmen met de keuze van de preventiemedewerker. Ook als de directeur de preventiemedewerker

is. De preventiemedewerker moet uiteraard over voldoende deskundigheid en ervaring beschikken om zijn taken goed te kunnen uitvoeren.

Soms is het dus nodig dat men één of meer cursussen volgt. En natuurlijk moet men voldoende tijd krijgen om zijn preventietaken uit te voeren.

Een preventiemedewerker is verplicht, omdat in de wet staat dat een werkgever zich bij zijn arbobeleid moet laten bijstaan door een of meerdere deskundige medewerkers. Dit is de preventiemedewerker of medewerkers.

Taken van een preventiemedewerker:

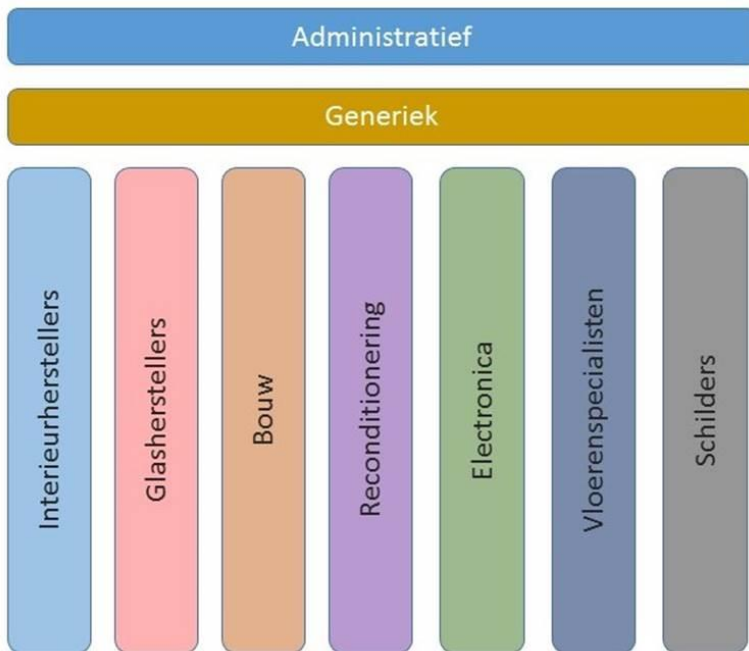
- De preventiemedewerker ondersteunt de directie bij het realiseren van optimale arbeidsomstandigheden. Dit verhoudt zich nauw met de wettelijk verplichte Risico Inventarisatie en Evaluatie (RI&E).
- Men werkt nauw samen met en adviseert Arbo deskundigen, de bedrijfsarts en de ondernemingsraad of personeelsvertegenwoordiging over de te nemen maatregelen voor een goed arbeidsomstandighedenbeleid.
- Men helpt mee de Arbo maatregelen uit te voeren. Daarom is het sterk aanbevolen iemand van de werkvloer te kiezen. Worden de werkzaamheden alleen extern uitgevoerd dan is het raadzaam een zo breed mogelijk georiënteerde werknemer te kiezen voor deze functie. Zodat al uw disciplines geborgd zijn. Met zijn ervaring levert men een actieve bijdrage aan het beperken van de risico's op gezondheidsklachten en ongevallen.
- Ook vervult de preventiemedewerker een brugfunctie tussen de directie en de werknemers. De preventiemedewerker assisteert bijvoorbeeld de directie met heldere voorlichting over duidelijke werkinstructies, het correct gebruik van beschermingsmiddelen en handige tools bij langdurig beeldschermgebruik.
- De preventiemedewerker is verantwoordelijk voor het et bijhouden en registreren van bedrijfsongevallen
- Men luistert naar het personeel en houdt zich bezig met hun veiligheid.

Controle vragen:

- Is er iemand binnen uw organisatie aangesteld als preventiemedewerker?
- Heeft deze preventiemedewerker de bevoegdheid, de verantwoordelijkheid en de brugfunctie binnen zijn takenpakket gekregen van de directie?
 - Hoe is dit geborgd (functieomschrijving?)

Hoofdstuk 3

AANVULLENDE SPECIFIEK EISEN M.B.T. INTERIEURHERSTELLERS

Deze specifieke eisen zijn aanvullend op de generieke eisen en gelden voor bedrijven die Interieurherstel uitvoeren..

Wanneer u geen interieurherstel uitvoert, dan kunt u deze eisen overslaan.

Hoofdstuk 3 - Interieurherstellers

Eis 3.1 Duurzame reparatie methodes

In deze eis wordt voornamelijk de ambitie gelegd in het meer reinigen dan repareren en repareren dan vervangen. En ligt hiermee ook in lijn met de vraagboom bij generieke eis 2.2 (Ladder van Lansink). Daarnaast is het bij reparatie zaak om de reparatieplek zo klein mogelijk te houden.

Er bestaan diverse mogelijkheden om een reparatie van een schade milieuvriendelijk uit te voeren. Dit kan gebeuren door andere werkmethodes, ook wel Smart Repair genoemd. Er worden bij deze reparatiemethodes minder producten gebruikt dan bij traditioneel herstel en / of vervanging en reproduceren van het beschadigde deel. Hierdoor wordt het milieu 50% tot 70% minder belast ten opzichte van de traditionele methodes.

Hieronder enkele voorbeelden om u op weg te helpen:

- **Kunststofreparatie**

Schade aan kunststofdelen kunnen worden hersteld met verschillende methodes en producten zoals, verlijmen, lassen, nieten, structuurherstellingen, vloeibaar kunststof. Deze werkzaamheden kunnen worden uitgevoerd aan bijvoorbeeld: (keuken) deuren, aanrechtbladen en diverse meubilair.

- **Interieurreparatie**

Herstellen van brandgaatjes, scheurtjes en andere beschadigingen aan kunststof, velours, lederen, vinyl en stoffen bekledingsdelen. De reparatie dient waar mogelijk dusdanig te worden uitgevoerd dat er sprake is van 'spot-repair' en zo min als mogelijk (onder) delen worden vervangen.

Controle vragen:

- ***Gebruikt u in uw afweging de vraagboom bij de Ladder van Lansink? (generieke eis 2.2)***
- ***Prefereert u hierbij repareren boven vervangen?***
- ***Wordt de klant adequaat gewezen op de mogelijkheid van gebruik van deze technieken?***
- ***Wordt de klant de voordelen uitgelegd van gebruik van deze technieken?***
- ***Is het voor de auditeur controleerbaar dat u voldoet aan de gestelde norm (zie tekst)?***

**GROEN
GEDAAN!**

gecertificeerd door stichting
DUURZAAM | HERSTEL

Interieurherstellers eis 3.2 Hergebruik elementen (Retrofit) en origineel gedemonteerde onderdelen.

Deze eis is de volgende stap in de vraagboom bij generieke eis 2.2 (Ladder van Lansink). In deze eis is in uw afvraging reparatie niet meer mogelijk en dient er vervanging plaats te vinden. De eerstvolgende stap is nu te bepalen of er met gebruikt, gedemonteerd of restmateriaal gewerkt kan worden. In plaats van direct naar nieuw te besluiten. Het hergebruik van elementen, onderdelen en/of restmateriaal zoals (kast) deurtjes, aanrecht- en werkbladen, apparatuur en technische delen is een milieuvriendelijk alternatief. Hergebruik van elementen en onderdelen is immers groener en voordeliger dan nieuw gebruik (vervanging). Interieurherstel is in beginsel gericht op herstel in plaats van vervanging. Dit artikel is opgenomen om dit te benadrukken, maar ook om het bewust zijn te bevorderen dat elementen die in een bepaalde situatie niet hersteld kunnen worden mogelijk in andere schadesituatie te hergebruiken zijn.

Onder hergebruik van materialen en onderdelen wordt verstaan:

- Hergebruik van materiaal.
- Retrofit (gebruikte elementen overzetten op een nieuwe/ andere schade)
- Renovatie (gedeeltelijk herstellen en hergebruik)
- Ontmanteling (onderdelen demonteren en opslaan) zowel cosmetische als technische delen)

Controle vragen:

- **Heeft u eerst de afweging gemaakt of vervanging echt daadwerkelijk noodzakelijk is?**
- **Wordt er in minimaal 2% van de voorkomende gevallen gebruik gemaakt van hergebruik van elementen/onderdelen?**
- **Zijn er faciliteiten aanwezig tbv opslag van gedemonteerde elementen/onderdelen?**
- **Wordt de klant adequaat gewezen op het voordeel en de mogelijkheid van gebruik van hergebruik van elementen en onderdelen?**
- **Wordt de klant de voordelen uitgelegd van hergebruik van materiaal en onderdelen?**
- **Is het voor de auditeur controleerbaar dat u voldoet aan de gestelde norm (zie tekst)?**

Interieurherstellers eis 3.3 Gebruik materialen

3.3.1 Hout

In het kader van de duurzaamheid kunnen ook bij het verwerken van deze grondstof goede stappen gezet worden. Deze duurzaamheid delen wij op in twee delen:

- De levensverwachting van het materiaal. Hout dat langer meegaat, resistent is, hoeft minder snel vervangen te worden;
- De wijze waarop het hout verkregen is (bosbeheer).

De levensverwachting van houtsoorten is gerubriceerd in duurzaamheidsklassen. Deze classificering ziet er als volgt uit:

Verantwoord verkregen hout

Er bestaat meerdere certificaten voor hout dat op verantwoorde wijze is verkregen. FSC is een generieke standaard bestaande uit Principes en Criteria voor verantwoord bosbeheer en een standaard voor de handelsketen. Landen kunnen aan de algemene standaard voor bosbeheer een specifieke, nationale, uitwerking geven door toevoeging van indicatoren en extra criteria. FSC accrediteert zelf certificatie-instellingen voor het beoordelen van conformiteit en het verlenen van het FSC certificaat.

PEFC is een koepelorganisatie voor (nationale) certificeringssystemen. Anders dan FSC beoordeelt PEFC niet rechtstreeks het bosbeheer. PEFC beoordeelt de kwaliteit van nationale certificeringssystemen. Zij heeft eisen opgesteld waar certificeringssystemen aan moeten voldoen. Die eisen betreffen onder meer de nationale standaarden voor duurzaam bosbeheer en de handelsketen, het ontwikkelingsproces van de standaarden, de kwaliteit en accreditatie van de certificatie-instellingen. Erkenning door PEFC verschaft het recht aan de nationale certificatie-instellingen om certificaten uit te geven met het PEFC logo.

Een certificaat voor legaal geproduceerd hout geeft de verzekering dat het betreffende hout afkomstig is uit een bos waarvan het beheer is gecertificeerd voor het naleven van de relevante wetgeving. Ook hier geldt dat elke deelnemer in de handelsketen ervoor dient te zorgen dat het betreffende hout op zijn minst administratief te volgen blijft.

NB: Er zijn ook generieke eisen m.b.t. materialen. De eisen die wij aan hout stellen zijn sectorspecifiek.

Controlevragen:

- **Let u bij de aanschaf van hout op de duurzaamheidsklasse?**
- **Schaft u indien leverbaar en toepasbaar duurzaam verkregen hout?**
- **Let u hierbij op de keurmerken (FSC, PEFC, TPAS en/of MTCS)?**
- **Is bovenstaande controleerbaar in uw administratie?**

**GROEN
GEDAAN!**

gecertificeerd door stichting
DUURZAAM | HERSTEL

3.3.2 Aluminium

Er wordt verondersteld dat een hoge concentratie aluminium de ziekte van Alzheimer kan bevorderen. Dit kan echter niet in verband gebracht worden met het aluminiumgebruik bij interieurbouw en -herstel. Het grootste probleem bij aluminium zit echter niet in de toxische impact maar in het produceren van aluminium uit bauxiet. Om één ton aluminium te produceren wordt maar liefst drie ton aan bauxiet gewonnen. De energie die nodig is om aluminium te produceren is het allergrootste probleem. Om één kilo aluminium te produceren is 155 MJ noodzakelijk. Dat is twee maal zoveel energie als noodzakelijk voor staalproductie. Aluminium is minder toxisch en milieu- en omgeving belastend. De winning en de productie zijn echter zwaar (CO₂) belastend. Bij hergebruik van aluminium is slechts 8% van de energie noodzakelijk van de oorspronkelijke productie energie.

Controlevragen:

- **Wordt er binnen uw bedrijf gepromoot om aluminium te hergebruiken?**
- **Worden uw aluminium resten gescheiden verzameld en voor recycling aangeboden?**
- **Is bovenstaande controleerbaar in uw administratie?**

3.3.3 Kunststoffen

Het gebruik van kunststoffen wordt breed toegepast. Hiervoor zijn wettelijk al veel regels gesteld t.a.v. de productie en het gebruik van milieubelastende en toxische stoffen. Zo is het gebruik van het neurotoxische zware metaal cadmium (kleurstof) en PCB's (weekmaker) verboden. Wanneer u onderdelen en materialen gebruikt die uit niet westerse landen komen dient u zich ervan te vergewissen dat deze milieubelastende en toxische stoffen niet gebruikt zijn.

PPC en PVA

Polypropeencopolymeer (PPC) en polyvinylacetaat (PVA) zijn goede alternatieve kunststoffen die minder milieubelastend zijn. Indien deze materialen toepasbaar zijn, genieten zij de voorkeur.

Controlevragen:

- **Bent u op de hoogte van de herkomst van uw kunststoffen en dat deze vrij zijn van milieubelastende en toxische stoffen?**
- **Wordt er waar mogelijk gebruik gemaakt van PPC PVA?**
- **Worden uw kunststof resten gescheiden verzameld en voor recycling aangeboden?**
- **Is bovenstaande controleerbaar in uw administratie?**

**GROEN
GEDAAN!**

gecertificeerd door stichting
DUURZAAM | HERSTEL

3.3.4 Isolatiematerialen

In de branche wordt over het algemeen gewerkt met geëxtrudeerd schuim/
polystyreen (XPS),

Voordeel van polystyreenplaten (XPS of EPS is de hoge isolatiewaarde. Cfk's zijn bij de productie niet nodig (wel pentaan) en ook is maar weinig grondstof nodig om XPS te maken. Het grootste deel van XPS bestaat uit lucht. Toch gaat nog altijd 0,1 procent van alle aardolie in Nederland op aan de productie van XPS. Het materiaal bestaat voor 0,1 procent uit het giftige styreen maar de concentratie blijft ver onder de maximaal toegestane waarden.

Als brandvertrager wordt hexabromocyclododecane (HBCD) gebruikt (1 procent). Maar bij de verbranding van kurk, wol of zelfs hout komen meer schadelijke stoffen vrij.

Polyurethaanschuim (PUR) heeft ook een hoge isolatiewaarde, maar verouderd meestal sneller waardoor deze waarde zakt. Onoverkomelijk probleem is echter het gebruik van de zogenaamde chloorfluorkoolwaterstoffen (cfk's) bij de productie. Deze de ozonlaag aan en dienen dus vermeden te worden.

De isolatiewaardes van XPS/EPS en PUR zijn ongeveer gelijk. Vanuit duurzaamheidsperspectief gaat de voorkeur uit naar XPS/EPS. PUR verouderd sneller en bij de productie zijn CFK's gemoeid. De keuze van de carrosseriebouwer is meestal geënt op technische eisen. Waar mogelijk dient XPS/ EPS te worden ingezet.

H)CFK's

(H) CFK's worden gebruikt als koelmiddel maar ook als drijfgas en schuimmiddel voor kunststoffen. Het gebruik van CFK's is wettelijke verboden HCFK's echter (nog) niet. Toch zijn HCFK's zwaar vervuilend en dienen als drijfgas en als schuimmiddel (bijvoorbeeld PUR) te worden voorkomen. Het gebruik van HCFK's is niet toegestaan. Bij de aanschaf van bijvoorbeeld PUR dient u zich te vergewissen dat er een ander schuimmiddel wordt toegepast (bijvoorbeeld pentaan).

Controle vragen:

- ***Gebruikt u waar technisch mogelijk XPS/EPS (polystyreen) t.b.v. isolatie?***
- ***Vermijdt u waar mogelijk het gebruik van polyurethaanschuim (PUR)?***
- ***Bevat uw PUR/schuimmiddel geen HCFK's? deze zijn verboden in de certificering.***
- ***Worden uw toxische resten gescheiden verzameld en voor vernietiging aangeboden?***
- ***Bent u op de hoogte van de herkomst van uw kunststoffen en dat deze vrij zijn van milieubelastende en toxische stoffen?***
- ***Is bovenstaande controleerbaar in uw administratie?***

**GROEN
GEDAAN!**

gecertificeerd door stichting
DUURZAAM | HERSTEL

Interieurherstellers eis 3.4

3.4.1 - Productgebruik bij reparaties op locatie

Uit de huidige praktijk is gebleken dat in de interieurherstelbranche er uitsluitend gewerkt wordt met componenten (lood- en chromaathoudende) verf. Het woord zegt het al in dit product zitten zware metalen en dit is kanker verwerkend. Het verbod op deze lakken en de stimulering van het gebruik van meer milieuvriendelijke watergedragen lakken, is niet bij deze branche van toepassing. Dat betekent dat er geen eisen opgelegd kunnen worden aan milieuvriendelijke middelen en ingrediënten in de middelen. Wat met deze eis wel wordt gestimuleerd is het gebruik van de Persoons BeschermingsMateriaal (PBM). Wanneer men werkzaamheden uitvoert die liggen in onderstaand toepassingsgebied dan is het gebruik van door REACH voorgeschreven PBM verplicht. (zie ook eis 2.8)

Toepassingsgebied

- A Voorbehandeling en reiniging: producten voor het langs mechanische of chemische weg verwijderen van oude coatings en roest, ofwel het ontvetten van de te spuiten ondergrond om hechting van het aan te brengen laksysteem te verkrijgen.
- A1 Reinigingsmiddelen op oplosmiddelbasis spuitpistoolreinigingsmiddelen (producten voor het schoonmaken van spuitpistolen en ander equipment) reinigingsmiddelen voor kwasten en ontvettingsmiddelen (inclusief antistatische middelen voor kunststof).
- A2 Reinigingsmiddelen algemeen.
- B Vulmiddelen/plamuren: zware materialen die worden aangebracht om diepe oneffenheden in het oppervlak op te vullen.
- C Primers/Fillers: aan te brengen coatings ter bescherming tegen corrosie, het verkrijgen van hechting en het vullen van kleine oneffenheden.
- C1 Surfacer/ filler en sealers: vóór de aflak aan te brengen coating ter bevordering van de hechting van de aflak en ter bevordering van een gelijkmatige afwerking door de opvulling van kleine oneffenheden in het oppervlak.
- C2 Washprimers: etsende coatings die ten minste 0,5 % in gewicht aan fosforzuur bevatten en direct op de ondergrond worden aangebracht ter bescherming tegen corrosie en ter verbetering van de hechting.

Algemene opmerking: met uitzondering van stoffen of preparaten Toluëen en Trichloorbenzeen, deze stoffen mogen sinds 20 juni 2006 niet meer verwerkt worden.

Zie Generieke eis 4 en bijlage 1 voor de eisen die aan de paintproducten worden gesteld.

Controle vragen:

- **Is de juiste informatie voorhanden bij uw personeel over het gebruik van de juiste door REACH voorgeschreven PBM?**
- **Bestraft u zelf intern het onjuist gebruik van PBM?**
- **Worden uw PBM op de juiste door REACH voorgeschreven manier opgeslagen?**
- **Zijn uw producten bedoeld onder deze eis ontzien van Toluëen en Trichloorbenzeen?**
- **Is uw plamuur/stopmiddel (B) styreen/ethenylbenzeen arm?**
- **Is er voldoende bewijslast voor de auditeur om te kunnen bepalen of u aan deze eis voldoet?**

**GROEN
GEDAAN!**

gecertificeerd door stichting
DUURZAAM | HERSTEL

3.4.2 Grenswaarden van verven, vernissen en beitsen van werkzaamheden op locatie

Voldoen uw verven, vernissen en beitsen aan de gestelde grenswaarden?:

	Productcategorie	Type	Norm
a	Matte coatings voor wanden en plafonds (glans ~ 25@60°)	WG SG	30 30
b	Glanzende coatings voor wanden en plafonds (glans > 25@60°)	WG SG	100 100
c	Buitenmuren met minerale ondergrond	WG SG	40 430
d	Hout- en metaalverven voor binnen- en buitende- coratie en voor interieur- en gevelbekleding	WG SG	130 300
e	Vernissen en houtbeitsen voor houtwerk binnen en buiten, inclusief dekkende houtbeitsen	WG SG	130 400
f	Houtbeitsen met minimale laagdikte voor binnen en buiten	WG SG	130 700
g	Primers	WG SG	30 350
h	Hechtprimers	WG SG	30 750
i	Performante eencomponentcoatings	WG SG	140 500
j	Performante tweecomponentcoatings voor specifiek eindgebruik zoals vloeren	WG SG	140 500
k	Meerkleurige coatings	WG SG	100 100
l	Coatings met decoratief effect	WG SG	200 200

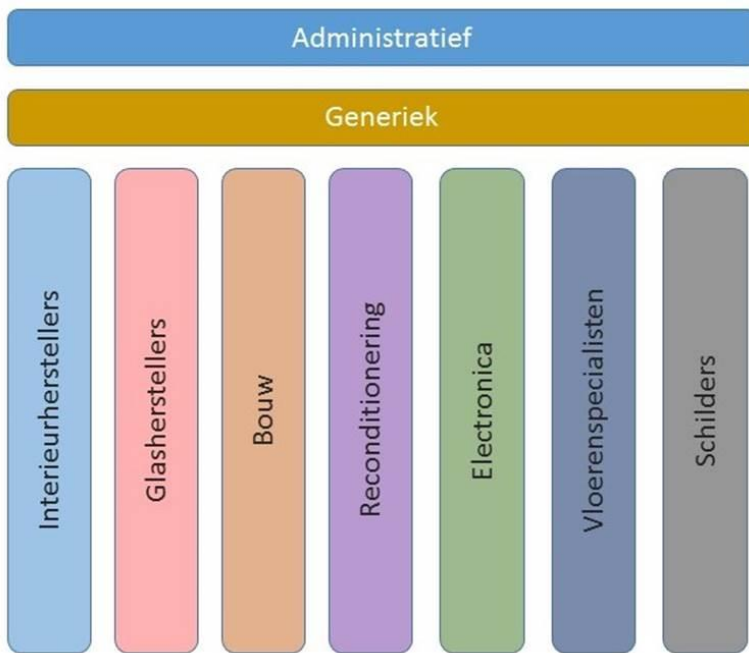
Controle vragen:

- **Voldoen uw verven, vernissen en beitsen aan de gestelde grenswaarden?**
- **Is er voldoende bewijslast voor de auditeur om te kunnen bepalen of u aan deze eis voldoet?**

Hoofdstuk 4

AANVULLENDE SPECIFIEK EISEN M.B.T. GLASSPECIALISTEN

Wanneer u geen glasspecialist bent, dan kunt u deze eisen overslaan.

Deze specifieke eisen zijn aanvullend op de generieke eisen en gelden voor Glasspecialisten.

Glasspecialist eis 4.1

Opname

Bij het opnemen van de glasschade worden de volgende zaken beoordeeld.

1. Direct herstel of noodherstel ? (direct herstel bespaard een extra rit plus extra materiaal)
 2. Gedetailleerde opname voor definitief herstel.
 3. Upgrade van de glassoort?
 4. Normeringen.
 5. Veelzijdigheid (allroundness) van de monteurs en bedrijf om “vliegbewegingen” te beperken.
-
1. Direct herstel of noodherstel?
De glaszetter dient (indien mogelijk) altijd direct herstel uit te voeren. Dit kan niet in de gevallen waarbij de glassoort besteld moet worden of die waarbij de reparatie ARBO technisch niet meer verantwoord is om direct uit te voeren.
 2. Voor het zo duurzaam mogelijk plannen van de uitvoering voor te repareren glasschades na noodherstel, dient de monteur minimaal de volgende zaken te beoordelen en te vermelden; Inzet mankracht, tijdsduur reparatie, exacte locatie, inzet materieel, benodigde materialen en voorkeur van plaatsing dag voor de eindgebruiker
 3. Een eindgebruiker kan zijn te herstellen glas in veel gevallen voor een relatief kleine meerprijs upgraden naar een hogere isolatiewaarde van het glas. Denk hierbij aan standaard isolatieglas wat besteld wordt in HR++ uitvoering.
 4. Is het mogelijk te werken volgens huidige normering. Doorval/letselveiligheid, winddruk, tilnorm, enz.
 5. Zorg voor allround personeel en compleet pakket van werkzaamheden binnen het bedrijf. Bijvoorbeeld een glaszetter die ook de glaslatten kan afschilderen, een schilder binnen het bedrijf, glazenier tbv glas in lood.

Controle vragen:

- ***Prefereert u direct herstel boven noodherstel?***
- ***Kunnen alle bijkomende werkzaamheden direct afgehandeld worden?***
- ***Voldoet uw werkorderbon bij een noodreparatie aan de benodigde informatie onder nummer 2 hierboven?***

Glasspecialist eis 4.2 Asbesthoudende beglazing kitten

Asbest is in het verleden toegepast in butyleen beglazingskitten en stopverf. Ook is asbest toegepast in stopverf en beglazingskitten. Vanaf juli 1993 geldt in Nederland een verbod op de toepassing van asbest. Vanaf 1 januari 2005 geldt een Europees verbod op het gebruik van asbesthoudende producten. Het inademen van asbest kan gevaarlijke ziektes veroorzaken zoals stoflongen, longkanker, longvlieskanker (asbestkanker) en buikvlieskanker.

Wat is asbest

Asbest is de verzamelnaam voor een aantal in de natuur voorkomende silicaatmineralen met een vezelstructuur. De naam asbest komt van het Griekse woord 'asbestos' dat onverwoestbaar of onvergankelijk betekent. Asbest is een natuurlijk product. Het is een delfstof die wordt gewonnen in onder andere Zuid-Amerika, Rusland en Canada.

Er zijn verschillende typen asbest te onderscheiden. In de volksmond kennen we witte (serpentijn), bruine, blauwe, gele, grijze en groene (alle amfibool) asbest.

Asbest is in te delen in twee verschijningsvormen: hechtgebonden en niet-hechtgebonden asbest. Bij hechtgebonden asbest zijn de vezels sterk verankerd in het bindmiddel. Producten waarin de vezels sterk zijn verankerd (bijvoorbeeld beglazingskit) geven weinig vezels af. Tenminste, als het materiaal onbeschadigd is.

Asbest in beglazingskitten en stopverf

Asbest is in het verleden toegepast in butyleen beglazingskitten en stopverf. Tot wanneer asbesthoudende kitten zijn geproduceerd is niet geheel duidelijk. Aangezien asbest vanaf juli 1993 niet meer mag worden toegepast, is het aannemelijk dat kitten geproduceerd na 1993 geen asbest meer bevatten.

De bij asbestinventarisaties aangetroffen asbesthoudende kit/stopverf is veelal wit, grijs of geel en in een enkel geval groen, is hechtgebonden en de concentratie is veelal laag. In de hechtgebonden toestand is het asbesthoudende kit dan niet gevaarlijk voor de gezondheid. Het asbest kan leiden tot gezondheidsrisico's als de vezels vrijkomen door bijvoorbeeld het uithakken, branden en uitzuigen van de kitten.

Hoe te herkennen Asbest in kitten is moeilijk te herkennen. In algemene zin kan worden gesteld dat asbestverdachte kitten vaak droog en hard zijn en vaak een grijze, rood- of bruinachtige kleur hebben. Vaak is de kit (of stopverf) echter overschilderd, waardoor de asbesthoudende kit nog moeilijker te herkennen is. Bekend is dat de flexibele siliconenkitten geen asbest bevatten.

Verplichtingen bij het verwijderen van asbest

Sinds 1 februari 1992 gelden voor het slopen of verwijderen van asbest strenge wettelijke voorschriften. De drie belangrijkste zijn:

- Voor aanvang van de werkzaamheden moet iedere sloop waarbij asbest is geconstateerd door het uitvoerend bedrijf worden gemeld aan de Inspectie SZW.
- De werkzaamheden moeten worden uitgevoerd door of onder toezicht van een persoon die in het bezit is van een certificaat van vakbekwaamheid (de Deskundig Toezichthouder asbestverwijdering, DTA).
- De werkzaamheden moeten worden uitgevoerd volgens een van tevoren opgesteld schriftelijk werkplan.

Bij werkzaamheden waarbij nauwelijks vezels vrijkomen (klasse 1 sanering) geldt een verlicht regime voor de inzet van de DTA en het werkplan.

Wat zijn uw verplichtingen

- U bent verantwoordelijk voor de veiligheid van uw medewerkers en het creëren van een veilige werkomgeving.
- Een asbestinventarisatie is wettelijk verplicht voorafgaand aan renovaties en sloopwerken. Vraag een kopie hiervan op.
- Als de kit asbestverdacht is, dient een asbestinventarisatie te worden uitgevoerd door een SC-540 gecertificeerd bedrijf. Het asbestverdachte materiaal dient te worden onderzocht door een RvA-geaccrediteerd laboratorium. Hiervoor dient een monster te worden genomen van het asbestverdachte materiaal door een deskundige. U kunt zelf één of meerdere monsters opsturen naar het laboratorium voor een analyse. U dient hiervoor gebruik te maken van asbestmonsterzakjes. Uiteraard dient u hiervoor ter zake deskundig te zijn.

Asbesthoudende kit

- Als asbest in de beglazingskitten is aangetroffen, mag niet verder worden gewerkt aan de kozijnen. Totdat de resultaten van het monsteronderzoek bekend zijn is het niet toegestaan om verder te werken.
- Het is uw verantwoordelijkheid dat derden door uw werkzaamheden niet worden blootgesteld aan deze asbesthoudende kit.
- Als geen asbest in de kisten is aangetroffen, kunt u het kit op de normale manier verwijderen.
- Als asbest in de kisten is aangetroffen, wordt het asbest in een risicoklasse ingedeeld (klasse 1 t/m 3). Asbesthoudende beglazingskit wordt over het algemeen in categorie 2 ingedeeld.
- Asbesthoudende kisten in klasse 2 en hoger dienen door een SC-530 gecertificeerd bedrijf te worden verwijderd.

Neem bij twijfel altijd de juiste voorzorgsmaatregelen en laat de kit bemonsteren door een deskundige.

**GROEN
GEDAAN!**

gecertificeerd door stichting
DUURZAAM | HERSTEL

Controle vragen:

- **Zijn uw medewerkers 100% op de hoogte van de gevaren van het bewerken van asbest?**
- **Zijn de juiste PBM aanwezig?**
- **Zijn uw medewerkers op de hoogte van de gevaren van het werken met asbest (denk er ook aan dat dit in het RI&E is opgenomen zie eis 2.6) en de procedure 'werken met asbest'?**
- **Neem u deze maatregelen bij twijfel altijd de juiste voorzorgsmaatregelen en laat de kit bemonsteren door een deskundige?**
- **Is bovenstaande controleerbaar in uw administratie?**

Glasspecialist eis 4.3 Veiligheid

Bij glasreparatie neemt de glasmonteur altijd de vereiste veiligheidseisen in acht. Conform het gestelde Nederlandse ARBO beleid en de VCA* normeringen. Hij draagt hierbij zorg voor zichzelf, collega's en omstanders.

Gewicht;

1. Ruit gewicht boven de 25KG minimaal vereiste inzet 2 personen.
2. Ruitgewicht boven de 50KG mechanische plaatsing indien mogelijk.
3. Uitzondering hierop zijn gevallen waar mechanisch transport op geen enkele wijze kan plaatsvinden in renovatie werkzaamheden. Hiervoor dient te allen tijde wel een aparte RI&E te worden opgesteld.

Hoogte;

1. t/m de 1e verdieping zijn werkzaamheden op ladder toegestaan, echter transport van materiaal mag niet over de ladder.
2. t/m de 3e verdieping zijn werkzaamheden op een rolsteiger toegestaan, indien dit onder de 12 meter blijft.
3. Daarboven altijd plaatsing met behulp van mechanisch materieel of aan de gevel verankerde steigers.

Controle vragen:

- **Worden de ARBO richtlijnen in acht genomen?**
- **Zijn de juiste PBM aanwezig?**
- **Is er een vertrouwenspersoon binnen uw organisatie waar het personeel terecht kan met klachten?**
- **Is bovenstaande controleerbaar in uw administratie?**

Glasspecialist eis 4.4 Afvoer en recycling van oud glas

Strikte eis is dat 100% van het te herstellen glas en eventuele snijresten van nieuw glas, wordt afgevoerd in glascontainers en voor recycling wordt aangeboden. Ook gecoat, gelaagd, geïsoleerd, spiegels, gehard en/of draadglas kan worden gerecycled. Het staat u vrij uw ophaaldienst te kiezen, mits dat u zich ervan gewis dat het materiaal wordt gerecycled t.b.v. van bijvoorbeeld: nieuw floatglas, productie voor verpakkingsmateriaal en/of productie van glaswol. Zie ook Administratieve eis 1.2 – Afvalstoffenregister.

Uitgangspunt hierbij is de 'cradle-to-cradle' filosofie. De auditeur vraagt om bewijs van uw afvoer van glas.

Controle vragen:

- ***Voert u uw glasresten ordentelijk af?***
- ***Kunt u aantonen door wie uw glasresten worden opgehaald? (Zie ook afvalstoffenregister 1.2)***
- ***Biedt u uw glasresten aan t.b.v. recycling? Zie ook afvalstoffenregister 1.2)***
- ***Is bovenstaande controleerbaar in uw administratie?***

Glasspecialist eis 4.5 Verpakking / emballage

Het is belangrijk dat de glasleverancier de verpakkingsmaterialen zoveel als mogelijk beperkt en dat deze voor zover mogelijk ecologisch verantwoord zijn.

Het heeft de voorkeur dat de leverancier een retourname regeling heeft van emballage

Vrijwel alle grote leveranciers voorzien in een retourname regeling van de emballage. Indien de leverancier geen retourregeling voor de emballage heeft, dan dient te worden aangetoond dat de verpakkingsmaterialen gescheiden worden verzameld en voor recycling worden aangeboden. Zie ook Administratieve eis 1.2 – Afvalstoffenregister.

Controle vragen:

- ***Heeft uw leverancier een retour emballage regeling?***
- ***Zo niet, worden de verpakkingsmaterialen gescheiden afgevoerd? Zie ook afvalstoffenregister 1.2)***
- ***Is bovenstaande controleerbaar in uw administratie?***

Glasspecialist eis 4.6

Afvoer van oude bouwstoffen

Ligt in lijn met Administratieve eis nummer 1.2 – Afvalstoffenregister.

- Kitkokers en kitresten dienen afgevoerd te worden door een gespecialiseerd chemie bedrijf. De kitresten worden afgebroken. De lege kokers dienen na reiniging aangeboden te worden aan de kunststof verwerkende industrie.
- Hout wordt onafhankelijk van soort ingezameld en collectief aangeboden aan een afvalverwerker. Kleine overige materialen als celband en/of spijkers worden zo goed als mogelijk verwijderd.
- Ferro en non-ferro afval, als; aluminium, RVS, lood, koper, zink en ijzer worden gescheiden van soort ingezameld en aangeboden aan een schroothandel die recycled conform de M.R.F. certificering.
- Kitkokers met volledig ingedroogde kit hoeven niet te worden aangemerkt als chemisch afval. Volledig lege kokers mogen in principe met het restafval worden afgevoerd. Er zijn inzamelaars die deze kokers separaat inzamelen t.b.v. recycling. Dit is nog geen afkeerpunt maar geniet wel de voorkeur.

Controlevragen:

- ***Heeft u uw recyclingstraat conform deze eis ingericht?***
- ***Laat u alleen containers ophalen wanneer ze vol zijn?***
- ***Mengt u geen stoffen voor inzameling?***
- ***Is bovenstaande controleerbaar in uw administratie?***

Glasspecialist eis 4.7

Toepassing van duurzame glaslatten

Hout - glaslatten, verantwoord hout met FSC keur

In het kader van de duurzaamheid kunnen ook bij het verwerken van deze grondstof goede stappen gezet worden. Deze duurzaamheid delen wij op in twee delen:

- De levensverwachting van het materiaal. Hout dat langer meegaat, resistent is, hoeft minder snel vervangen te worden;
- De wijze waarop het hout verkregen is (bosbeheer).

De levensverwachting van houtsoorten is gerubriceerd in duurzaamheidsklassen. Deze classificering ziet er als volgt uit:

Verantwoord verkregen hout FSC, PEFC, TPAC

Er bestaat meerdere certificaten voor hout dat op verantwoorde wijze is verkregen.

FSC is een generieke standaard bestaande uit Principes en Criteria voor verantwoord bosbeheer en een standaard voor de handelsketen. Landen kunnen aan de algemene standaard voor bosbeheer een specifieke, nationale, uitwerking geven door toevoeging van indicatoren en extra criteria. FSC accrediteert zelf certificatie-instellingen voor het beoordelen van conformiteit en het verlenen van het FSC certificaat.

PEFC is een koepelorganisatie voor (nationale) certificeringssystemen. Anders dan FSC beoordeelt PEFC niet rechtstreeks het bosbeheer. PEFC beoordeelt de kwaliteit van nationale certificeringssystemen. Zij heeft eisen opgesteld waar certificeringssystemen aan moeten voldoen. Die eisen betreffen onder meer de nationale standaarden voor duurzaam bosbeheer en de handelsketen, het ontwikkelingsproces van de standaarden, de kwaliteit en accreditatie van de certificatie-instellingen. Erkenning door PEFC verschaft het recht aan de nationale certificatie-instellingen om certificaten uit te geven met het PEFC logo.

In juni 2008 heeft de Nederlandse overheid inkoopcriteria voor duurzaam geproduceerd hout vastgesteld. De inkoopcriteria en bijbehorende beoordelingsmethode zijn vastgelegd in het Timber Procurement Assessment System (TPAS) en worden beheerd door de Timber Procurement Assessment Committee (TPAC). Aan de hand van deze set criteria voor onder andere duurzaam bosbeheer en de handelsketen toetst TPAC of bestaande (certificering)systemen voldoen aan de inkoopcriteria (zie ook het infoblad over TPAC). http://www.houtdatabase.nl/infobladen/infoblad_duurzaam_inkoopbeleid.pdf

Een certificaat voor legaal geproduceerd hout geeft de verzekering dat het betreffende hout afkomstig is uit een bos waarvan het beheer is gecertificeerd voor het naleven van de relevante wetgeving. Ook hier geldt dat elke deelnemer in de handelsketen ervoor dient te zorgen dat het betreffende hout op zijn minst administratief te volgen blijft.

**GROEN
GEDAAN!**

gecertificeerd door stichting
DUURZAAM | HERSTEL

Controle vragen:

- **Worden glaslatten zoveel mogelijk hergebruikt?**
- **Let u bij de aanschaf van hout op de duurzaamheidsklasse?**
- **Schaft u indien leverbaar en toepasbaar duurzaam verkregen hout?**
- **Let u hierbij op de keurmerken (FSC, PEFC, TPAS en/of MTCS)?**
- **Is dit controleerbaar in uw administratie?**

Glasspecialist eis 4.8

Gebruik van elektrisch handgereedschap.

Al het klein elektrische handgereedschap dat aanwezig is in de service auto's, wordt gevoed door lithium ion accu's.

De voordelen van deze accu's zijn;

- Hoogste energiedichtheid.
- Geringe zelfontlading (alleen door geïntegreerd regelsysteem).
- Geen geheugeneffect (geen capaciteitsvermindering bij het laden van een niet-lege accu).
- Hoog vermogen (sterk afhankelijk van kathodemateriaal).
- Milieuvriendelijker dan andere batterijen.
- Lange levensduur.

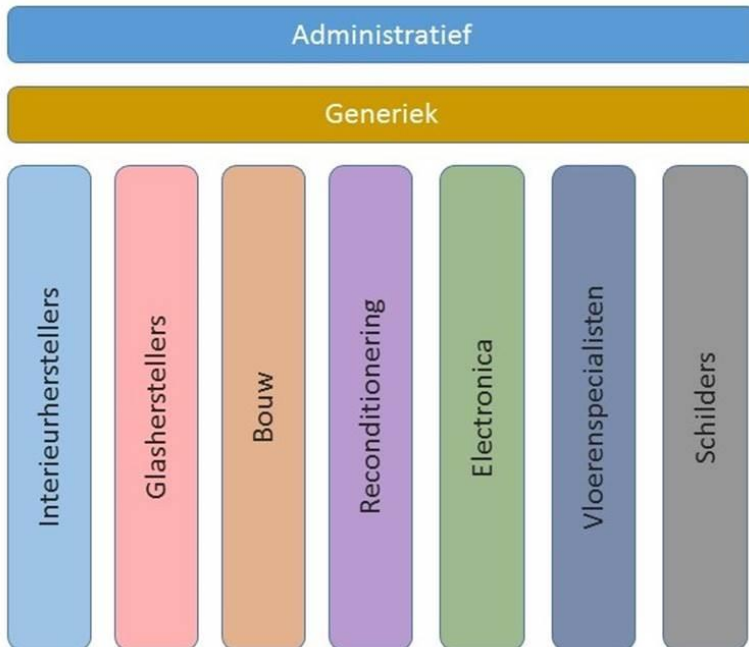
Wist u dat het duurzamer is de accu's niet geheel op te laden (tot 97%) en niet geheel leeg te laten lopen?. Daarnaast kan het voor u voordeliger zijn het gereedschap op te laden wanneer u voordelig stroom heeft bijvoorbeeld: avond of nachtstroom. En wist u dat kapotte accu's gerepareerd kunnen worden in plaats van direct deze te vervangen? Misschien de moeite waard om dit uit te zoeken.

Controle vragen:

- **Heeft uw nog elektrisch handgereedschap zonder Lithium Ion Accu?**
- **Zo ja: dan is dat geen afkeerpunt maar zal de auditeur met u overleggen wat te doen bij vervanging.**
- **Is dit controleerbaar in uw administratie?**

Hoofdstuk 5

AANVULLENDE SPECIFIEK EISEN M.B.T. BOUWBEDRIJVEN

Deze specifieke eisen zijn aanvullend op de generieke eisen en gelden voor Bouwbedrijven.

Wanneer u geen bouwbedrijf bent, dan kunt u deze eisen overslaan.

Bouwbedrijf/Bouwwerkzaamheden eis 5.1 Gebruik van hout

Hout

In het kader van de duurzaamheid kunnen ook bij het verwerken van deze grondstof goede stappen gezet worden. Deze duurzaamheid delen wij op in twee delen:

- De levensverwachting van het materiaal. Hout dat langer meegaat, resistent is, hoeft minder snel vervangen te worden;
- De wijze waarop het hout verkregen is (bosbeheer).

De levensverwachting van houtsoorten is gerubriceerd in duurzaamheidsklassen. Deze classificering ziet er als volgt uit:

Verantwoord verkregen hout FSC, PEFC, TPAC

Er bestaat meerdere certificaten voor hout dat op verantwoorde wijze is verkregen. FSC is een generieke standaard bestaande uit Principes en Criteria voor verantwoord bosbeheer en een standaard voor de handelsketen. Landen kunnen aan de algemene standaard voor bosbeheer een specifieke, nationale, uitwerking geven door toevoeging van indicatoren en extra criteria. FSC accrediteert zelf certificatie-instellingen voor het beoordelen van conformiteit en het verlenen van het FSC certificaat.

PEFC is een koepel organisatie voor (nationale) certificeringssystemen. Anders dan FSC beoordeelt PEFC niet rechtstreeks het bosbeheer. PEFC beoordeelt de kwaliteit van nationale certificeringssystemen. Zij heeft eisen opgesteld waar certificeringssystemen aan moeten voldoen. Die eisen betreffen onder meer de nationale standaarden voor duurzaam bosbeheer en de handelsketen, het ontwikkelingsproces van de standaarden, de kwaliteit en accreditatie van de certificatie-instellingen. Erkenning door PEFC verschaft het recht aan de nationale certificatie-instellingen om certificaten uit te geven met het PEFC logo.

In juni 2008 heeft de Nederlandse overheid inkoopcriteria voor duurzaam geproduceerd hout vastgesteld. De inkoopcriteria en bijbehorende beoordelingsmethode zijn vastgelegd in het Timber Procurement Assessment System (TPAS) en worden beheerd door de Timber Procurement Assessment Committee (TPAC). Aan de hand van deze set criteria voor onder andere duurzaam bosbeheer en de handelsketen toetst TPAC of bestaande (certificering)systemen voldoen aan de inkoopcriteria (zie ook het infoblad over TPAC).

http://www.houtdatabase.nl/infobladen/infoblad_duurzaam_inkoopbeleid.pdf

**GROEN
GEDAAN!**

gecertificeerd door stichting
DUURZAAM | HERSTEL

Een certificaat voor legaal geproduceerd hout geeft de verzekering dat het betreffende hout afkomstig is uit een bos waarvan het beheer is gecertificeerd voor het naleven van de relevante wetgeving. Ook hier geldt dat elke deelnemer in de handelsketen ervoor dient te zorgen dat het betreffende hout op zijn minst administratief te volgen blijft.

NB: Er zijn ook generieke eisen m.b.t. materialen. De eisen die wij aan hout stellen zijn sectorspecifiek.

Controle vragen:

- *Let u bij de aanschaf van hout op de duurzaamheidsklasse?*
- *Schaft u indien leverbaar en toepasbaar duurzaam verkregen hout?*
- *Let u hierbij op de keurmerken (FSC, PEFC, TPAS en/of MTCS)?*
- *Is dit controleerbaar in uw administratie?*

**GROEN
GEDAAN!**

gecertificeerd door stichting
DUURZAAM | HERSTEL

Bouwbedrijf/Bouwwerkzaamheden eis 5.2.1 Productgebruik bij schilder en spuit werkzaamheden op locatie

Uit de huidige praktijk is gebleken dat in de bouw branche er uitsluitend gewerkt wordt met componenten (lood- en chromaathoudende) verf. Het woord zegt het al in dit product zitten zware metalen en dit is kanker verwerkend. Het verbod op deze lakken en de stimulering van het gebruik van meer milieuvriendelijke watergedragen lakken, is niet bij deze branche van toepassing. Dat betekent dat er geen eisen opgelegd kunnen worden aan milieuvriendelijke middelen en ingrediënten in de middelen. Wat met deze eis wel wordt gestimuleerd is het gebruik van de Persoons BeschermingsMateriaal (BPM). Wanneer men werkzaamheden uitvoert die liggen in onderstaand toepassingsgebied dan is het gebruik van door REACH voorgeschreven PBM verplicht. (zie ook eis 2.8)

Toepassingsgebied

- A Voorbehandeling en reiniging: producten voor het langs mechanische of chemische weg verwijderen van oude coatings en roest, ofwel het ontvetten van de te spuiten ondergrond om hechting van het aan te brengen laksysteem te verkrijgen.
- A1 Reinigingsmiddelen op oplosmiddelbasis spuitpistoolreinigingsmiddelen (producten voor het schoonmaken van spuitpistolen en ander equipment) reinigingsmiddelen voor kwasten en ontvettingsmiddelen (inclusief antistatische middelen voor kunststof).
- A2 Reinigingsmiddelen algemeen.
- B Vulmiddelen/plamuren: zware materialen die worden aangebracht om diepe oneffenheden in het oppervlak op te vullen.
- C Primers/Fillers: aan te brengen coatings ter bescherming tegen corrosie, het verkrijgen van hechting en het vullen van kleine oneffenheden.
- C1 Surfacer/ filler en sealers: vóór de aflak aan te brengen coating ter bevordering van de hechting van de aflak en ter bevordering van een gelijkmatige afwerking door de opvulling van kleine oneffenheden in het oppervlak.
- C2 Washprimers: etsende coatings die ten minste 0,5 % in gewicht aan fosforzuur bevatten en direct op de ondergrond worden aangebracht ter bescherming tegen corrosie en ter verbetering van de hechting.

Algemene opmerking: met uitzondering van stoffen of preparaten Toluëen en Trichloorbenzeen, deze stoffen mogen sinds 20 juni 2006 niet meer verwerkt worden.

Zie Generieke eis 2.4 en bijlage 1 voor de eisen die aan de paintproducten worden gesteld.

Controle vragen:

- ***Is de juiste informatie voorhanden bij uw personeel over het gebruik van de juiste door REACH voorgeschreven PBM?***
- ***Bestraft u zelf intern het onjuist gebruik van PBM?***
- ***Worden uw PBM op de juiste door REACH voorgeschreven manier opgeslagen?***
- ***Zijn uw producten bedoeld onder deze eis ontzien van Toluëen en Trichloorbenzeen?***
- ***Is uw plamuur/stopmiddel (B) styreen/ethenylbenzeen arm?***
- ***Is er voldoende bewijslast voor de auditeur om te kunnen bepalen of u aan deze eis voldoet?***

**GROEN
GEDAAN!**

gecertificeerd door stichting
DUURZAAM | HERSTEL

Bouwbedrijf/Bouwwerkzaamheden eis 5.2.2

Grenswaarden van verven, vernissen en beitsen van werkzaamheden op locatie

Voldoen uw verven, vernissen en beitsen aan de gestelde grenswaarden?:

	Productcategorie	Type	Norm
a	Matte coatings voor wanden en plafonds (glans ~ 25@60°)	WG SG	30 30
b	Glanzende coatings voor wanden en plafonds (glans > 25@60°)	WG SG	100 100
c	Buitenmuren met minerale ondergrond	WG SG	40 430
d	Hout- en metaalverven voor binnen- en buitende- coratie en voor interieur- en gevelbekleding	WG SG	130 300
e	Vernissen en houtbeitsen voor houtwerk binnen en buiten, inclusief dekkende houtbeitsen	WG SG	130 400
f	Houtbeitsen met minimale laagdikte voor binnen en buiten	WG SG	130 700
g	Primers	WG SG	30 350
h	Hechtprimers	WG SG	30 750
i	Performante eencomponentcoatings	WG SG	140 500
j	Performante tweecomponenten-coatings voor specifiek eindgebruik zoals vloeren	WG SG	140 500
k	Meerkleurige coatings	WG SG	100 100
l	Coatings met decoratief effect	WG SG	200 200

Controle vragen:

- **Voldoen uw verven, vernissen en beitsen aan de gestelde grenswaarden?**
- **Is er voldoende bewijslast voor de auditeur om te kunnen bepalen of u aan deze eis voldoet?**

Bouwbedrijf/Bouwwerkzaamheden eis 5.3 Circulair (ver)bouwen

Bouwbedrijven kunnen vanuit hun rol in de keten primair grondstofgebruik verder reduceren en duurzamer materiaal gebruiken. Door middel van de volgende ontwerp- en materiaalkeuzes:

- Vooraf beoordelen of reparatie is in plaats van nieuwbouw/reconstrueren;
- Minder materiaal gebruiken;
- Benutten van beschikbare materialen;
- Gebruiken van hernieuwbare materialen;
- Minimaliseren van de milieu-impact;
- Verlengen van de gebruiksduur.

Uitgangspunt bij circulair (ver)bouwen zijn de 10 R's. Circulair (ver)bouwen is (ver)bouwen op een manier die materialen en producten zo hoogwaardig mogelijk gebruikt en deze waarde behoudt over de tijd.

Onderstaande ladder is ontwikkeld door prof. dr. Jacqueline Cramer om onderscheid te maken tussen de verschillende niveaus van circulariteit.

- trede 10. Refuse: weigeren/voorkomen gebruik (think before you buy. Do you need this?)
- trede 9. Reduce: gebruiken van minder grondstoffen
- trede 8. Redesign: herontwerpen met oog op circulariteit
- trede 7. Re-use: product hergebruiken (tweedehands)
- trede 6. Repair: onderhouden en repareren
- trede 5. Refurbish: product opknappen
- trede 4. Remanufacture: nieuw producten van tweedehands
- trede 3. Re-purpose: hergebruiken product in andere toepassing
- trede 2. Recycle: verwerken en hergebruiken materialen
- trede 1. Recover: energie terugwinnen

Het uitgangspunt bij circulair (ver)bouwen is: hoe hoger op de R-ladder, hoe beter. In de praktijk betekent dit vooral een keuze tussen twee benaderingen in je materiaalgebruik:

- Gebruik zoveel mogelijk bestaande materialen, elementen en producten.
- Gebruik zoveel mogelijk (nieuwe) materialen die milieuvriendelijk en vrij van toxische stoffen zijn. Gebruik de materialen op zo'n manier dat ze weer demontabel en remontabel zijn

Bij GroenGedaan! trachten wij eisen meetbaar te maken. Hoe meer u repareert en hergebruikt, hoe minder grondstoffen u aanwendt en hoe minder afval u heeft. Het afvalstoffenregister biedt daarom mogelijk dit op hoofdlijnen meetbaar te maken.

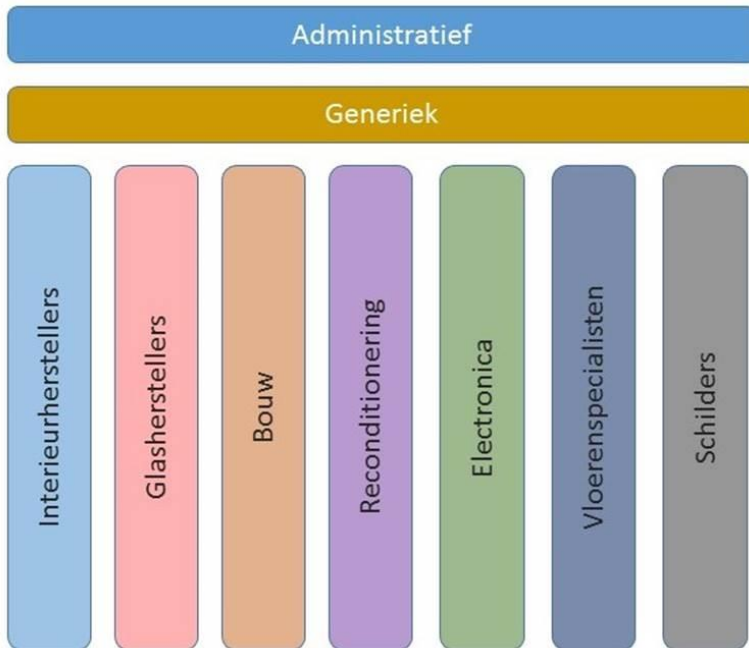
Een afvalstoffenregister (zie ook administratieve eis 1.2), conform lid 10.38 Wel Milieubeheer, geeft overzicht in uw afvalstromen en met name de hoeveelheden. Op weg naar een duurzamere samenleving krijgt u inzicht in uw afvalstromen, maar kan u ook doelstellingen bepalen de hoeveelheden terug te brengen. Naast het milieu is dit ook kostenbesparend.

Controle vragen:

- ***Neemt u duurzaamheid mee in uw beoordeling tussen reparatie mogelijkheden en nieuwbouw/reconstructie?***
- ***Is uw Afvalstoffenregister up to date?(zie ook eis 1.2 – een template/voorbeeld kunt u opvragen bij het secretariaat)***
- ***Heeft u doelstellingen tot reductie?***
- ***Is er voldoende bewijslast voor de auditeur om te kunnen bepalen of u aan deze eis voldoet?***

Hoofdstuk 6

AANVULLENDE SPECIFIEK EISEN M.B.T. RECONDITIONERING

Deze specifieke eisen zijn aanvullend op de generieke eisen en gelden voor bedrijven die reconditioneringsactiviteiten uitvoeren.

Reconditionering eis 6.1 Productgebruik specifiek op reiniging

Het doel van deze eis is het gebruik van milieuvriendelijke producten te bevorderen en waar mogelijk producten die zwaar milieubelastend zijn te weren.

De producten die men gebruikt dienen te voldoen aan de eisen zoals in gesteld worden bij Generieke eis nummer 2.4 – Gebruik producten met als specifieke toevoeging worden er producten verboden die synthetische nitro- of polycyclische muskverbinding (vervuilende geurstoffen) en Fosfaten, EDTA en NTA (complexerende stoffen met kankerverwekkende ingrediënten) bevatten.

Toepassingsgebied:

Het overzicht hieronder en de in bijlage 1 (Productenlijst) treft u de detailinformatie aan m.b.t. de eisen die gesteld worden aan middelen en van toepassing zijn op:

- algemene reiniging;
- conservering;
- glansmiddelen (waxen);
- ozon.

Bovenstaande opsomming is niet uitputtend. De verwachting is dat er toenemend minder schadelijke alternatieven op de markt zullen verschijnen. Het PvE wordt hierop jaarlijks aangepast.

Eis	Criteria
Producten mogen niet brandgevaarlijk zijn	Classificeerd op gezondheidsgevaar (T+, T, Xn) of brandgevaar (F+, F) zijn niet toegestaan
Producten mogen geen milieugevaar opleveren	Het product mag niet geclassificeerd zijn als gevaarlijk voor het milieu met H410 en H420

**GROEN
GEDAAN!**

gecertificeerd door stichting
DUURZAAM | HERSTEL

Producten mogen geen gezondheidsgevaar opleveren	<p>Producten die geclassificeerd zijn als reproductietoxisch:</p> <p>H360 en H362 ('mogelijk' schadelijk voor de vruchtbaarheid en het ongeboren kind)</p> <p>waaraan volgens de Stoffenrichtlijn (67/548/EEG) de volgende H-zinnen zijn toegekend H372 (schadelijk voor de gezondheid, H331 (schadelijk bij inademen), H330 (fataal bij inademen) H311 (giftig door huidopname), H301 (giftig bij inname) zijn niet toegestaan in de preparaten^{C)} die zijn gebruikt om het eindproduct te formuleren, in concentraties die hoger zijn dan de limiet voor vermelding op het VIB van deze preparaten volgens de Gevaarlijke Preparatenrichtlijn (88/379/EG geactualiseerd in de richtlijn 1999/45/EG).</p> <p>Stoffen die NTA bevatten zijn niet toegestaan.</p>
Producten mogen geen vervuilende geurstoffen bevatten	<p>Producten met een synthetische nitro- of polycyclische muskverbinding zijn niet toegestaan.</p>
Complexerende stoffen	<p>Fosfaten, EDTA en NTA zijn niet toegestaan.</p>

Controle vragen:

- **Kunt u een verklaring overleggen dat uw reinigingsmiddelen/producten voldoen aan de gestelde eisen?**
- **Is er voldoende bewijslast voor de auditeur om te kunnen bepalen of u aan deze eis voldoet?**

**GROEN
GEDAAN!**

gecertificeerd door stichting
DUURZAAM | HERSTEL

Reconditionering eis 6.2 Productdosering

Bij veel toepassingen dient er slechts een hele kleine hoeveelheid concentraat aan het water te worden toegevoegd. Deze hoeveelheid wordt vrijwel altijd overschreden waarbij de medewerkers vaak de perceptie hebben dat bij zware vervuiling meer concentraat tot een beter resultaat leidt. Dit is absoluut niet het geval.

Een juiste dosering leidt tot het beste resultaat, minder gebruik van chemie, minder productie van chemie en tot kostenreductie. Bij deze eis geldt bovendien dat er moet worden toegezien dat er niet meer product wordt aangemaakt dan voor de klus noodzakelijk is.

Het bedrijf dient ervoor te zorgen dat de juiste dosering wordt toegepast bij het gebruik van concentraten. Het bedrijf kan hieraan naar eigen inzicht en mogelijkheden invulling geven. Bij voorbeeld door meetbekertjes, instructie stickers, maar bij voorkeur door een technische voorziening. Tevens ziet het bedrijf toe en geeft afdoende werkinstructies dat niet meer product wordt aangemaakt, dan noodzakelijk

Controle vragen:

- ***Ziet u erop toe dat de juiste dosering wordt toegepast bij concentraten?***
- ***Is er een juiste werkinstructie gemaakt en overhandigd aan de medewerkers?***
- ***Is de juiste informatie makkelijk ter beschikking gesteld aan de medewerkers?***
- ***Zijn de juiste (technisch) voorzieningen ter beschikking gesteld aan de medewerkers?***
- ***Is er voldoende bewijslast voor de auditeur om te kunnen bepalen of u aan deze eis voldoet?***

Reconditionering eis 6.3 Herstellen boven vervangen (afschrijven)

Bij een schade kan het voorkomen dat de beschadigde objecten niet meer te herstellen zijn (technisch totaalverlies) of dat de herstelkosten hoger zijn dan de vervangingskosten (economisch totaalverlies). Om deze afweging goed te kunnen maken en in positieve zin te beïnvloeden, stellen wij eisen aan de reconditioneringsbedrijven. De eisen bestaan uit drie onderdelen.

Kennis

Het reconditioneringsbedrijf dient over voldoende kennis te beschikken. Hiervoor geldt dat tenminste één (1) medewerker die op locatie de opleiding 'Salvage-Reconditionering' of vergelijkbare opleiding te hebben genoten.

Informatie

Het reconditioneringsbedrijf dient te voorzien in een goede informatievoorziening en advisering over de mogelijkheden tot het herstellen van schades, aan de opdrachtgevers.

Kunde

Het reconditioneringsbedrijf dient voldoende vaardigheden te bezitten om herstelwerkzaamheden adequaat uit te voeren. Hiervoor zijn geen toegespitste opleidingen, maar hanteren wij de eerder genoemde opleidingen.

Controlevragen:

- ***Is er op iedere locatie iemand aanwezig of is er iemand met de werkzaamheden verbonden die in het bezit is van de opleiding Salvage-Reconditionering en of gelijkwaardige opleiding?***
- ***Heeft u uw informatievoorziening en advisering op orde en brengt u regelmatig advies uit over de herstelmogelijkheden?***
- ***Is er voldoende bewijslast voor de auditeur om te kunnen bepalen of u aan deze eis voldoet?***

Reconditionering eis 6.4 Veiligheid

Veiligheid is een belangrijk en niet alleen een maatschappelijk issue. Ziekteverzuim en arbeidsongeschiktheid kunnen een enorme wissel trekken op de kosten van de onderneming. In het kader van het certificaat DH is men al verplicht een RI&E te hebben. In het RI&E dienen alle bedrijfsongevallen die hebben plaatsgevonden, te worden geregistreerd en hieruit dient lering te worden getroffen.

Het gebruik van PBM, gekeurd materiaal en de juiste opleidingen en instructies bepalen immers de kans op bedrijfsongevallen. Genoemde facetten zijn onlosmakelijk van elkaar. Men kan immers gekeurd materiaal meegeven, maar als men niet goed geïnstrueerd is dan is de kans op een ongeval niet verminderd. Men kan PBM beschikbaar stellen, maar als er niet op het gebruik wordt gecontroleerd, dan schiet men ook aan het doel voorbij. Het aantal bedrijfsongevallen is feitelijk de resultante van de maatregelen die men treft en ik welke deze zijn verankerd in de bedrijfsvoering.

Het bedrijf neemt alle maatregelen die wettelijk vereist zijn en redelijkerwijs verwacht mogen worden i.h.k.v. goed werkgeverschap. Er dient zorg te worden gedragen voor een veilige werkomgeving en omstandigheden van de medewerkers. Alle bedrijfsongevallen en bijna ongevallen worden in de RI&E geregistreerd.

Controle vragen:

- **Heeft u alle maatregelen genomen die wettelijk en redelijkerwijs verwacht mogen worden i.h.k.v. goed werkgeverschap?**
- **Zorgt u voor een veilige werkomgeving en omstandigheden voor uw medewerkers?**
- **Worden alle bedrijfsongevallen en bijna ongevallen geregistreerd in de RI&E?**
- **Is er voldoende bewijslast voor de auditeur om te kunnen bepalen of u aan deze eis voldoet?**

**GROEN
GEDAAN!**

gecertificeerd door stichting
DUURZAAM | HERSTEL

Reconditionering eis 6.5

Afvoer

In het hoofdstuk generiek wordt reeds beschreven hoe de bedrijven dienen om te gaan met afval. Bij de reconditionering is er vaak ook sprake van 'afvoeren' van goederen die niet meer terug mogen komen. Dit speelt uiteraard bij zakelijke schades een grotere rol.

Hoewel de objecten niet als dusdanig hergebruikt kunnen/ mogen worden is er op gebied van duurzaamheid veel te winnen. We geven een voorbeeld.

Een kledingmerk heeft een grote waterlekkage gehad. Een aantal ton modekleding wordt afgeschreven en moet worden vernietigd. Het reconditioneringsbedrijf kiest echter niet voor de kleding niet simpelweg af te voeren en te storten. In plaats hiervan gaat de kleding naar een gespecialiseerd bedrijf. Het bedrijf verwerkt de kleding tot nieuwe garens. Hiermee worden de grondstoffen hergebruikt en hoeft het niet te worden gestort wat uiteraard beter is voor het milieu. Maar de garens leveren ook geld op, wat de schadelast voor de verzekeraar beperkt.

De strekking van dit voorbeeld is dat wij van de reconditioneringsbedrijven vragen kennis te hebben van en oog te hebben voor oplossingen waarbij de grondstoffen hergebruikt kunnen worden. In plaats van simpel de weg naar de stort in te slaan.

Controle vragen:

- **Heeft u kennis en past u creatieve methodes toe die grondstoffen of onderdelen hergebruik mogelijk maken.**
- **Biedt u uw opdrachtgevers oplossingen aan die duurzaamheid bevorderen en de schadelast beperken?**
- **Is er voldoende bewijslast voor de auditeur om te kunnen bepalen of u aan deze eis voldoet?**

Reconditionering eis 6.6 Duurzaam inzetbaar personeel

Dit is wellicht het belangrijkste onderwerp voor reconditioneerders. Arbeid is immers wat de reconditioneerder verkoopt en is daarom zijn kapitaal. Nu is duurzame inzetbaarheid een onderwerp die vele facetten heeft. Issues die in de brainstorm zijn gepasseerd illustreren dit:

Doorstroombeleid

- Veiligheid
- Talentontwikkeling
- Opleidingsplan
- Ergonomie
- Enzovoort

NB: Voor de volgende eisen geldt dat zij bij de audit niet worden gecontroleerd indien het bedrijf reeds in het bezit is van een ISO26001 of vergelijkbaar certificaat, waarin deze zaken ook al geregeld en gecontroleerd zijn.

6.6.1 Inspraak

Is er, afhankelijk van de omvang van uw bedrijf, een ondernemingsraad, personeelsvertegenwoordiging of bij kleinere bedrijven gestructureerd werkoverleg? Is er met een redelijke frequentie overleg en zijn in deze vergaderingen de onderwerpen duurzaamheid en MVO bespreekpunten?

6.6.2 Medewerkerstevredenheid

Het is meerdere malen wetenschappelijk aangetoond: 'Geen tevreden klanten zonder tevreden medewerkers'. Dit is dus zowel een economisch als een sociaal onderwerp. Stelt u met regelmaat de werknemerstevredenheid vast? Dit kan, mede afhankelijk van de omvang van het bedrijf, d.m.v. een MTO (Medewerkers Tevredenheid Onderzoek), een vaststelling met de OR/ Medewerkersvertegenwoordiging of a.d.h.v. de functionerings-/ beoordelingsformulieren.

**GROEN
GEDAAN!**

gecertificeerd door stichting
DUURZAAM | HERSTEL

6.6.3 Ontwikkeling medewerkers

Heeft u aandacht voor de persoonlijk ontwikkeling van uw medewerkers? Dit kan d.m.v. een persoonlijk ontwikkeling plan (POP) of op andere wijze. Het dient in ieder geval te voorzien in de duidelijkheid in welke mate het bedrijf kan bijdragen in praktijktraining en werkervaring (het doen van bepaalde nieuwe werkzaamheden) en opleidingen. De gekozen systematiek dient voor alle medewerkers beschikbaar zijn en kansen te bieden ongeacht het opleidingsniveau, positie binnen de organisatie, geslacht, leeftijd, religie, geartheid en gezondheid.

Controle vragen:

• 6.6.1 Inspraak

- **OP welke wijze hebben uw medewerkers inspraak?**
- **Zijn de onderwerpen duurzaamheid en MVO vaste bespreekpunten in het overleg met uw medewerkers?**

• 6.6.2 Medewerkerstevredenheid

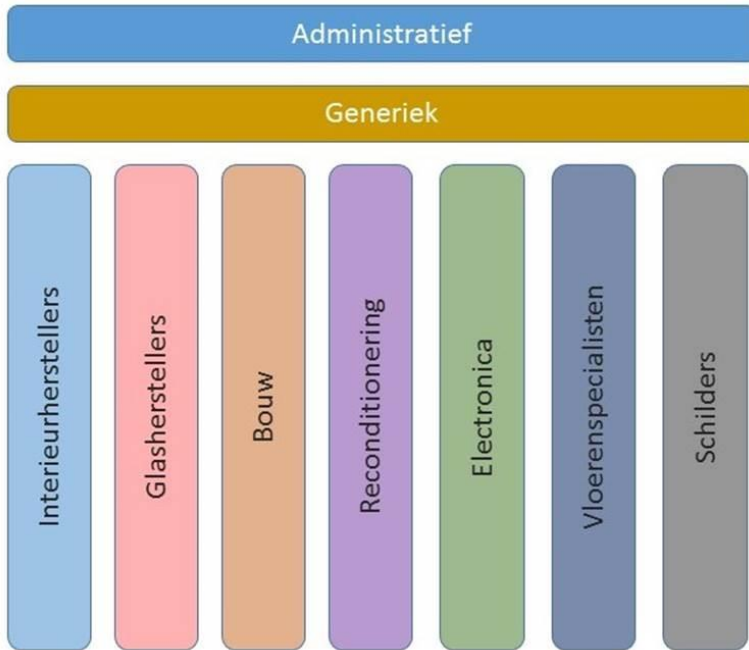
- **Stelt u met regelmaat de werknemerstevredenheid vast?**
- **Op welke manier doet u dit?**

• 6.6.3 Ontwikkeling medewerkers

- **Heeft u aandacht voor de persoonlijk ontwikkeling van uw medewerkers?**
- **Wordt het groeiproces en worde de afspraken vastgelegd in een POP?**
- **Wordt deze regelmatig besproken?**
- **Voorziet de POP aan de gestelde onderwerpen?**
- **Is er voldoende bewijslast voor de auditeur om te kunnen bepalen of u aan deze eis voldoet?**

Hoofdstuk 7

AANVULLENDE SPECIFIEK EISEN M.B.T. ELEKTRONICA

Deze specifieke eisen zijn aanvullend op de generieke eisen en gelden voor bedrijven die reparaties uitvoeren m.b.t. elektronica.

**GROEN
GEDAAN!**

gecertificeerd door stichting
DUURZAAM | HERSTEL

Elektronica reparatie specialist

Eis 7.1 Hergebruik van onderdelen

Hergebruik van onderdelen bij de reparaties van smartphones en tablets is zeer goed mogelijk. Er zijn echter, in tegenstelling tot bijvoorbeeld de automotive, geen bedrijven die gespecialiseerd zijn in de toelevering van gebruikte onderdelen.

Om hergebruik op juiste wijze en structureel te kunnen toepassen dient het reparatiebedrijf hiervoor zelf voorzieningen te treffen. Te denken valt hierbij aan:

- De opslag/ bewaren van goede onderdelen;
- Administreren van deze onderdelen;
- Het vaststellen van de kwaliteit van het onderdeel.

Uiteraard dient de reparatie van de hardware met gebruikte onderdelen uitsluitend met instemming van de klant of opdrachtgever plaats te vinden.

Reparatie met gebruikte onderdelen is niet alleen beter voor het milieu, maar leidt tot lagere kosten voor de klant en het terugbrengen van economisch totaalverlies van de hardware

Controle vragen:

- ***Slaat u bruikbare onderdelen op?***
- ***Is de voorraad goed inzichtelijk?***
- ***Biedt u reparaties met gebruikte onderdelen aan?***
- ***Is de kwaliteit van de gebruikte onderdelen vastgesteld?***
- ***Is dit controleerbaar?***

**GROEN
GEDAAN!**

gecertificeerd door stichting
DUURZAAM | HERSTEL

Elektronica reparatie specialist Eis 7.2 Duurzame onderdelen

Er is een wildgroei in reserve-onderdelen voor mobiele telefoons, smartphones, tablets e.d. Helaas is er ook sprake van inferieure kwaliteit. Reparatie met slechte onderdelen dragen niet bij aan de duurzaamheid van het apparaat en dient derhalve vermeden te worden.

Reparaties dienen, indien mogelijk, worden uitgevoerd met OEM (fabrikant van de hardware, bijvoorbeeld Samsung) of OES (de originele toeleverancier van de fabrikant) onderdelen.

Indien er geen OEM of OES onderdelen leverbaar zijn, dan dient de reparateur zich te verwittigen dat de onderdelen origineel gelijkwaardig zijn (Matching Quality)

Controle vragen:

- ***Gebruikt u waar mogelijk OEM of OES onderdelen?***
- ***Zijn de door u gebruikte onderdelen origineel gelijkwaardig?***
- ***Is dit controleerbaar?***

**GROEN
GEDAAN!**

gecertificeerd door stichting
DUURZAAM | HERSTEL

Elektronica reparatie specialist Eis 7.3 Hergebruik hardware

In zijn algemeenheid worden in het hoofdstuk Generiek reeds eisen gesteld m.b.t. recycling. Het betreft hierbij het hergebruik/ herwinning van de grondstoffen. Hergebruik is echter een hogere trede op de duurzaamheidsladder. Bovendien is dit bij met name telefoons, tablets en smartphones heel goed toepasbaar.

In het geval van een technisch totaalverlies, het toestel is volstrekt niet te herstellen, van een toestel, dienen de resten ordentelijk te worden afgevoerd en voor recycling te worden aangeboden. Veelal is er echter sprake van een economisch totaalverlies of een partieel verlies.

Bij een economisch totaalverlies wegen de reparatiekosten niet op tegen de waarde van het toestel. Bij een partieel defect is het toestel niet geheel te herstellen. Eén of meerdere functies zijn niet meer mogelijk.

Deze toestellen zijn geschikt voor hergebruik in derde wereldlanden. Door de lage arbeidskosten kunnen toestellen daar nog wel gerepareerd worden of ze worden gebruikt met de nog werkende functies. Naast de sociale dimensie, een goede vorm van hergebruik.

Controle vragen:

- ***Biedt u technisch totaalverlies hardware voor recycling aan?***
- ***Biedt u niet gerepareerde hardware aan voor hergebruik?***
- ***Is dit controleerbaar?***

**GROEN
GEDAAN!**

gecertificeerd door stichting
DUURZAAM | HERSTEL

Elektronica reparatie specialist

Eis 7.4 Hergebruik verpakking en beschermingsmateriaal

Elektronica reparateurs die in opdracht van verzekeraars of grote accounts werken, werken in het algemeen vanaf een centrale of regionale vestigingen. Dit betekent dat er veel hardware wordt toe- en teruggestuurd.

Het is belangrijk dat neutraal verpakkingsmateriaal wordt hergebruikt. Zodat deze weer multifunctioneel kan worden hergebruikt.

Ook kan hierbij materiaal (opvulmateriaal of beschermingsmateriaal, enzovoort) van de onderdelenleveranciers worden hergebruikt.

Niet herbruikbaar verpakkingsmateriaal dient voor recycling te worden aangeboden (gescheiden afvoer). Zie ook Administratieve eis 1.2 - Afvalstoffenregister

Controlevragen:

- ***Hergebruikt u verpakking en beschermingsmateriaal?***
- ***Voert u niet herbruikbaar materiaal ordentelijk af?***
- ***Is dit controleerbaar?***

Elektronica reparatie specialist Eis 7.5 Hernieuwde inzet devices

Bij het totaalverlies van een toestel of device wil de opdrachtgever (verzekeraar) de klant schadeloos stellen. Bij bedrijfsmatige klanten wil men een gelijkwaardig toestel of device inzetten. Dit hoeft echter niet altijd de inzet te betekenen van een nieuw toestel. Het is zeer goed mogelijk om een fabrieksgereviseerde of refurbished toestel of device te leveren.

Voorwaarde is dat er sprake is van gelijkwaardigheid (staat en leeftijd) van het totaalverlies apparaat en de kwaliteit gegarandeerd is.

Uiteraard kan de inzet van fabriek gereviseerde of refurbished toestellen uitsluitend plaatsvinden na toestemming van de klant of opdrachtgever.

Het staat echter buiten iedere discussie dat de hernieuwde inzet een zeer duurzaam en ecologisch verantwoord alternatief is, die ook tot kostenbesparing leidt.

Controle vragen:

- **Heeft u de beschikking over fabriek gereviseerde of refurbished toestellen en devices?**
- **Biedt u dit duurzame alternatief actief aan, aan uw klanten en opdrachtgevers?**
- **Is dit controleerbaar?**

**GROEN
GEDAAN!**

gecertificeerd door stichting
DUURZAAM | HERSTEL

Elektronica reparatie specialist **Eis 7.6 Smart Repair**

Door de toepassing van smart repair is het mogelijk dat een reparatie of deel van de reparatie zonder vervanging van het onderdeel wordt opgelost. Dit is met name toepasbaar door het herstellen/ uitdeuken van behuizingen.

Indien hierbij een (beperkte) cosmetische schade resteert, dan kan dit uitsluitend in overleg met de klant/ opdrachtgever worden toegepast.

Controle vragen:

- ***Beschikt u over de kennis en vaardigheid om Smart Repair toe te passen?***
- ***Past u Smart Repair (na overleg met de klant) toe?***
- ***Is dit controleerbaar?***

**GROEN
GEDAAN!**

gecertificeerd door stichting
DUURZAAM | HERSTEL

Elektronica reparatie specialist **Eis 7.7 Ultra Sonic Cleaning**

Een mogelijke oorzaak van een defect is vervuiling of aantasting van een technisch onderdeel. Vaak worden onderdelen vervangen die slechts door vervuiling/ aantasting niet meer functioneren. Ultrasone reinigingsapparatuur (Ultra Sonic Cleaning) kan in sommige gevallen uitkomst bieden.

Indien het (technische) onderdeel na het ultrasone reinigen weer werkt, hoeft het niet vervangen te worden. Dit is uiteraard beter voor het milieu maar ook kosten efficiënt.

Controle vragen:

- ***Beschikt u over ultrasone reinigingsapparatuur?***
- ***Probeert u in eerste aanleg of ultrasone reiniging uitkomst kan bieden, boven vervanging?***
- ***Is dit controleerbaar?***

**GROEN
GEDAAN!**

gecertificeerd door stichting
DUURZAAM | HERSTEL

Elektronica reparatie specialist 7.8 Elektrostatistische Spanning

Bij de reparatie van elektronica is statische spanning een punt van aandacht. Elektrostatistische ontlading (*electrostatic discharge of te wel ESD*) heeft negatieve effecten op de (kwaliteit) van de reparaties en de werkomgeving.

Kwaliteit:

Door ESD kan directe schade ontstaan. Met name semiconductors zijn hiervoor zeer gevoelig en zullen na een ontlading onbruikbaar zijn.

ESD kan echter ook latente schade veroorzaken. Na een ontlading kunnen gevoelig elektronische circuits beschadigd raken. Het apparaat functioneert nog goed, maar in een latere fase vallen van functies uit.

Werkomgeving

ESD draagt niet bij aan de veiligheid omdat het vonken kan veroorzaken (brandgevaar). Ook kan dissociatie optreden van moleculen. In een vonk door lucht ontstaat hierdoor het scherp ruikende en giftige ozon (O₃). In de lucht aanwezige zuurstof dissocieert in twee losse zuurstofatomen.

Voorkomen

In een professionele reparatie omgeving dient Electrostatic Discharge (ESD) voorkomen te worden. De aanwezigheid en het gebruik van de juiste – conform richtlijn NEN IEC 61340-5-1 (persoonsbeschermings)middelen is essentieel.

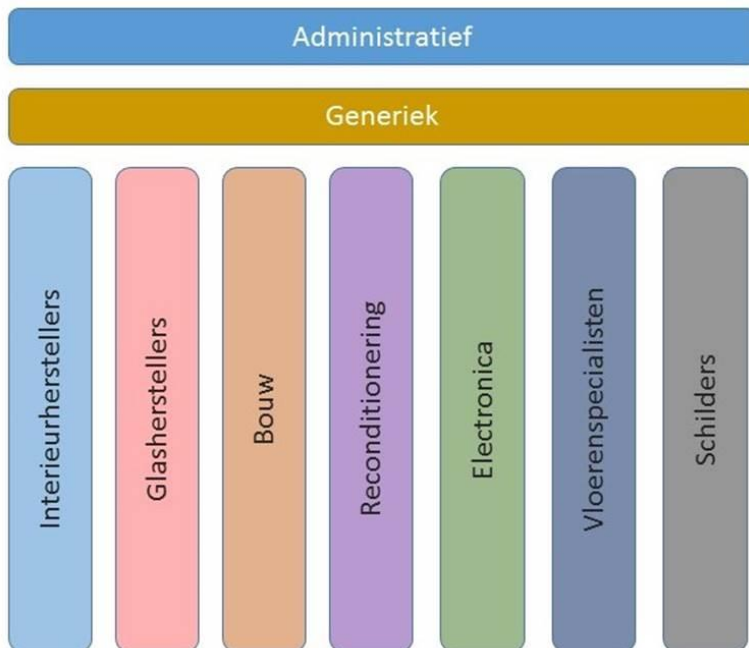
Hiermee worden middelen bedoeld als ESD-jassen, ESD-polsband, ESD-handschoenen en ESD verpakkingen.

Controle vragen:

- **Beschikt u middelen om ESD te voorkomen conform richtlijn NEN IEC 61340-5-1?**
- **Gebruikt u de juiste persoonsbeschermingsmiddelen of stelt u deze ter beschikking aan uw personeel?**
- **Wordt er op toegezien dat de middelen gebruikt worden? En wordt het personeel erop aangesproken wanneer er disconformiteit wordt geconstateerd?**
- **Is dit controleerbaar?**

Hoofdstuk 8

AANVULLENDE SPECIFIEK EISEN M.B.T. Vloerspecialisten

Deze specifieke eisen zijn aanvullend op de generieke eisen en gelden voor Vloerspecialisten..

Wanneer u geen Vloerspecialist bent, dan kunt u deze eisen overslaan.

Vloerspecialisten Eis 8.1 Materiaal

Hout

Vloerspecialisten werken uiteraard veel met hout. In het kader van de duurzaamheid kunnen ook bij het verwerken van deze grondstof goede stappen gezet worden. Deze duurzaamheid delen wij op in twee delen:

- De levensverwachting van het materiaal. Hout dat langer meegaat en resistent is, hoeft minder snel vervangen te worden;
- De wijze waarop het hout verkregen is (bosbeheer).

Levensverwachting

Bij (deel) reparaties is de vloerspecialist gebonden aan de reeds aanwezige vloer. Bij vervanging heeft hij echter een belangrijke adviesfunctie voor de klant. In dit advies dient duurzaamheid te worden meegenomen.

De hardheid van het hout is de meest bepalende factor voor de levensverwachting van de vloer. De hardheid van de verschillende houtsoorten wordt aangegeven in de maat Janka.

Janka wordt gedefinieerd als de kracht in Newton die benodigd is om een gladde stalen bol met een diameter van 11.824 mm tot precies de helft in het hout te drukken. De diameter van de stalen bol is voortgekomen uit de oppervlakte van die bol, die bedraagt namelijk precies 100 mm².

Er bestaan wereldwijd wel honderden houtsoorten maar ze zijn lang niet allemaal geschikt om vloerdelen van te maken. Hierna vindt u een overzicht van de meest gebruikte houtsoorten en de hardheid hiervan:

Ipé	16700 Janka
Palisissander	12100 Janka
Purperhart	11400 Janka
Wengé	10600 Janka
Jatoba	10400 Janka
Zwarte Kabbes /sucupira	8750 Janka
Merbau	8670 Janka
Muiracatiara	8450 Janka
Afzelia	8200 Janka
Curupay	8200 Janka
Kempas	7610 Janka
Panga panga	7260 Janka
Beuken	7060 Janka
Paddouk	6860 Janka
Quatambu	6800 Janka
Hard maple	6440 Janka
Bamboe	6350 Janka
Frans eiken select/rustiek	6280 Janka
Amerikaans eiken select/rustiek	6050 Janka
Amerikaans essen	6140 Janka

**GROEN
GEDAAN!**

gecertificeerd door stichting
DUURZAAM | HERSTEL

Europees Kersen	5780 Janka
Robijn	5250 Janka
Pitch Pine	5000 Janka
Amerikaans kersen	4630 Janka
Amerikaans noten	4500 Janka
Amerikaans grenen	4500 Janka
Teak	4400 Janka
Fins/Russisch grenen	2940 Janka
Douglas Pine	2940 Janka
Russisch lariks	2890 Janka
Europees grenen	2700 Janka
Vuren	1910 Janka

Noot: de hardheid van hout is mede afhankelijk van het land van herkomst. Zo is bijvoorbeeld het Europese kersen (5780 Janka) wat harder dan het Amerikaanse kersen (4630 Janka). Deze tabel is dan ook slechts bedoeld om u een indruk te geven van de verschillen in hardheid tussen de houtsoorten onderling.

Verantwoord verkregen hout PSC, PEFC, TPAS

Er bestaan meerdere certificaten voor hout dat op verantwoorde wijze is verkregen. FSC is een generieke standaard bestaande uit Principles en Criteria voor verantwoord bosbeheer en een standaard voor de handelsketen. Landen kunnen aan de algemene standaard voor bosbeheer een specifieke, nationale, uitwerking geven door toevoeging van indicatoren en extra criteria. FSC accrediteert zelf certificatie-instellingen voor het beoordelen van conformiteit en het verlenen van het FSC certificaat.

PEFC is een koepelorganisatie voor (nationale) certificeringssystemen. Anders dan FSC beoordeelt PEFC niet rechtstreeks het bosbeheer. PEFC beoordeelt de kwaliteit van nationale certificeringssystemen. Zij heeft eisen opgesteld waar certificeringssystemen aan moeten voldoen. Die eisen betreffen onder meer de nationale standaarden voor duurzaam bosbeheer en de handelsketen, het ontwikkelingsproces van de standaarden, de kwaliteit en accreditatie van de certificatie-instellingen. Erkenning door PEFC verschaft het recht aan de nationale certificatie-instellingen om certificaten uit te geven met het PEFC logo.

In juni 2008 heeft de Nederlandse overheid inkoopcriteria voor duurzaam geproduceerd hout vastgesteld. De inkoopcriteria en bijbehorende beoordelingsmethode zijn vastgelegd in het Timber Procurement Assessment System

(TPAS) en worden beheerd door de Timber Procurement Assessment Committee (TPAC). Aan de hand van deze set criteria voor onder andere duurzaam bosbeheer en de handelsketen toetst TPAC of bestaande (certificering)systemen voldoen aan de inkoopcriteria (zie ook het infoblad over TPAC).

http://www.houtdatabase.nl/infobladen/infoblad_duurzaam_inkoopbeleid.pdf

Gecertificeerde bedrijven dienen waar mogelijk rekening te houden met verantwoord verkregen hout. Aangezien de beschikbaarheid van vloeren uit duurzaam verkregen hout nog zeer beperkt is, is dit (nog) geen absolute eis.

Controle vragen:

- *Let u bij de aanschaf van hout op de duurzaamheidsklasse?*
- *Schaft u indien leverbaar en toepasbaar duurzaam verkregen hout?*
- *Let u hierbij op een keurmerk (FSC, PEFC, TPAS en/of MTCS)?*
- *Is dit controleerbaar?*

Vloerspecialisten

Eis 8.2 Verven, beitsen, lijmen en harsen

De generieke producteisen, elders in dit PvE, zijn onverkort van toepassing op de vloerspecialisten. Omdat men met specifieke producten werkt zijn er echter ook specifieke/ aanvullende eisen.

Vloeren verven en beitsen

VOS gehalte

Vloerbeitsen mogen het VOS gehalte van 180 g/l (zonder water) niet overschrijden. VOS is het vluchtigheidsgehalte. Omdat het wordt ingeademd door de monteurs en eventueel door de klant, stellen wij hieraan voorgaande grenswaarde. Uw leverancier kan u informeren over de VOS-waarden van de verf en beitsproducten.

Onder Vluchtige Organische Stoffen (VOS) wordt o.a. verstaan:

Aceetaldehyde	Methylamine
Acrylonitril	Methylchloride
Acrylzuur	Methylisocyaanzuuat
Benzeen	Perchlooretheen
Butadieen (1,3~)	Styreen
Dichloormethaan	Tolueen
Fenol	Trichloorethaan (1,1,1~)
Formaldehyde	Trichlooretheen
Methanol	Trichloorbenzeen
Styreen (Ethenybenzeen)	Vinylchloride

Zware metalen

De verven en beitsen mogen de volgende zware metalen niet bevatten (hetzij als stof of als onderdeel van enig preparaat dat wordt gebruikt): cadmium, lood, chroom VI, kwik, arseen.

Er wordt geaccepteerd dat ingrediënten sporen van deze metalen bevatten als gevolg van onzuiverheden in de grondstoffen.

Risico's

De verven en beitsen die worden gebruikt dienen gevrijwaard te zijn van de volgende risico's. De risico's staan op de etiketten, de veiligheidsbladen of raadpleeg uw leverancier.

**GROEN
GEDAAN!**

gecertificeerd door stichting
DUURZAAM | HERSTEL

Personeel en klant:	
H300	Fatal if swallowed
H301	Toxic if swallowed
H310	Fatal in contact with skin
H311	Toxic in contact with skin
H330	Fatal if inhaled
H331	Toxic if inhaled
H350	May cause cancer
H360	May cause fertility or the unborn child
Milieu:	
H400	Very toxic to aquatic life
H401	Toxic to aquatic life
H412	Harmful to aquatic life with long lasting effects

Formaldehyde

Ten aanzien van de vluchtige stoffen benoemen wij specifiek Formaldehyde. Dit is een oplosmiddel dat veel bij vloerspecialisten wordt gebruikt en tevens bij de vervaardiging van vloeren. Dit dient echter te worden vermeden omdat Formaldehyde, carcinogeen (kankerverwekkend) is.

Kwaliteit

De dekkingskracht van de verven en beitsen is ook relevant voor de duurzaamheid. Hoe minder product men nodig heeft om het gewenste resultaat te bewerken hoe beter. De verven en beitsen dienen een spreidend vermogen hebben (bij een dekvermogen van 98 %) van ten minste 8 m² per liter product.

Controle vragen:

- **Voldoen de producten die u gebruikt m.b.t. de VOS waarden?**
- **Voldoen de producten die u gebruikt m.b.t. de genoemde risico's?**
- **Bevatten uw producten geen zware metalen?**
- **Voldoet de kwaliteit van uw producten m.b.t. het dekvermogen/ spreidend vermogen?**
- **Is dit controleerbaar?**

Vloerspecialisten

Eis 8.3 Ondervloeren

Bij diverse vloeren is de plaatsing van een ondervloer vereist. Bij de keuze van de ondervloer is ook de duurzaamheid relevant. Dit start uiteraard met de kwaliteit en daarmee de levensduur van de ondervloer en het effect van de ondervloer op de dekvloer. Naast de kwaliteit is ook de juiste applicatie keuze van belang.

Voorgaande laat onverlet dat ook duurzaamheid in ogenschouw gehouden dient te worden. De ondervloer dient vervaardigd te zijn uit natuurlijke of in ieder geval recyclebare stoffen.

Meest gebruikte materiaalsoort zijn de polyprop (polypropeen) vloeren. In de regel zijn deze ondervloeren eenvoudig en volledig recyclebaar. Deze ondervloeren zijn herkenbaar aan de recyclingcode bestaande uit 'PP' en/ of '05' geplaatst in een driehoek

Controle vragen:

- ***Gebruikt u ondervloeren van natuurlijk materiaal?***
- ***Gebruikt u ondervloeren met een recyclingcode/ driehoek?***
- ***Is dit controleerbaar?***

Vloerspecialisten
Eis 8.4 Stofarm schuren

Fijnstof dat vrijkomt bij het schuren is kankerverwekkend. Hoewel bekend is dat fijnstof dat vrijkomt bij schuren kankerverwekkend is, was er tot 2010 geen verplichting om stofarm te schuren. Reden hiervan is dat er tot voor kort maar één aanbieder was van een stofarm schurende machine. Inmiddels zijn er meerdere en wordt dit daarmee marktconform aangeboden.

De publieke grenswaarde van schadelijk hardhoutstof is vastgesteld na een haalbaarheidstoets door de Subcommissie grenswaarde van de SER. Deze grenswaarde is vastgesteld op **2 mg/m³**. In artikel 4.5 van het Arbobesluit staat dat de uitstoot (recirculatie-eis) maximaal 10 % van deze grenswaarde mag zijn. Dat betekent dat de machines die de parketteur gebruikt een maximale uitstoot mogen hebben van 0,2 mg.

Bij kankerverwekkende stoffen moet alles er aan gedaan worden wat technisch mogelijk is om de blootstelling zo laag mogelijk te brengen los van de grenswaarde. De grenswaarde is weliswaar 2 mg/m³, maar de prestatietoets van TNO heeft aangetoond dat het technisch mogelijk is om lager uit te komen.

Een grenswaarde, zeker die voor een kankerverwekkende stof, mag niet gezien worden als iets dat je mag opvullen tot aan die maximale grens. Voor de parketteur is 2 mg/m³ in de praktijk niet de grenswaarde, maar ze moeten veel lager uitkomen.

Naast het juiste schuurapparaat is met name de afzuiging bepalend voor de stofproductie. De afzuiging dient daarom voorzien te zijn van een HEPA-filter, klasse H13 of hoger. HEPA is een afkorting van *High Efficiency Particulate Arrestance* of *High Efficiency Particulate Air*.

Een HEPA-filter is gespecificeerd in [Europese Norm](#) 1822:2009 van de [Europese Unie](#). Hierin staan verschillende klassen van HEPA filters;

HEPA klasse	retentie (totaal)	retentie (plaatselijk)
E10	> 85 %	---
E11	> 95 %	---
E12	> 99,5 %	---
H13	> 99,95 %	> 99,75 %
H14	> 99,995 %	> 99,975 %
U15	> 99,9995 %	> 99,9975 %
U16	> 99,99995 %	> 99,99975 %
U17	> 99,999995 %	> 99,9999 %

**GROEN
GEDAAN!**

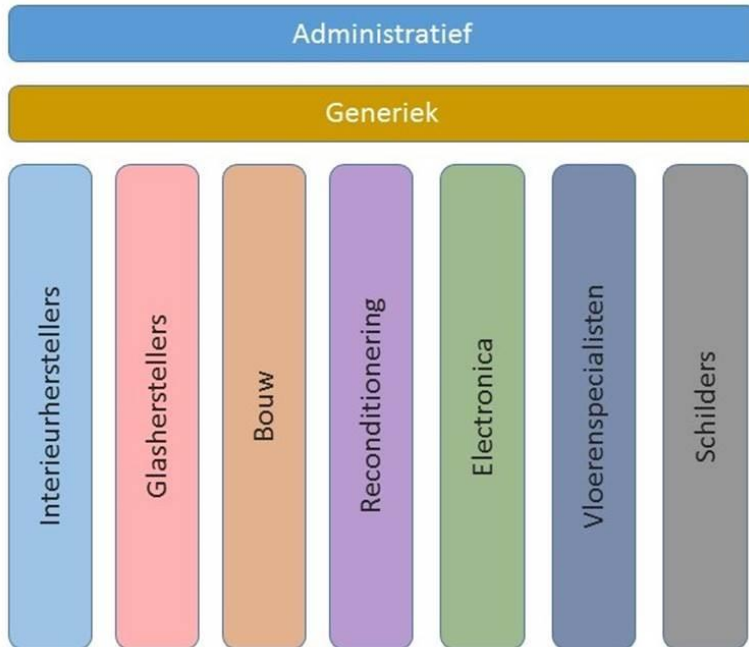
gecertificeerd door stichting
DUURZAAM | HERSTEL

Controlevragen:

- ***Schuurt u stofarm?***
- ***Gebruikt u stofafzuiging met een HEPA filter van de juiste klasse?***
- ***Is uw schuurapparatuur afgestemd op de afzuiginstallatie?***
- ***Is dit controleerbaar?***

Hoofdstuk 9

AANVULLENDE SPECIFIEK EISEN M.B.T. Schilders

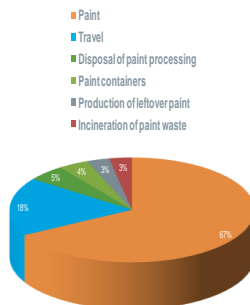
Deze specifieke eisen zijn aanvullend op de generieke eisen en gelden voor Schilders.

Wanneer u geen schilderwerkzaamheden uitvoert, dan kunt u deze eisen overslaan.

Schilder/Schilderwerk Eis 9.1 Transport

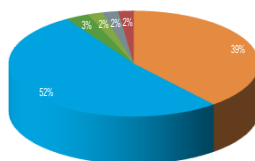
De impact van het schilderwerk wordt in belangrijke mate bepaald door de afstand die men moet afleggen om de klus te klaren.

20km

De perceptie dat de duurzaamheid van de verf bepalend is, klopt wel maar slechts zolang men binnen een range van 20 km de werkzaamheden uitvoert. Werkt men binnen een straal van 20km dan wordt de ecologische belasting voor 67% door de verf bepaald (grafiek boven).

Neemt de af te leggen afstand echter toe dan verschuift het zwaartepunt snel. Moet men 100km rijden naar de klus, dan is de impact van de verf nog maar 39% en wordt voor 52% de impact bepaald door de logistiek.

100km

Het is dus zaak dat men als schildersbedrijf de focus legt op het inschrijven en betrekken van klussen binnen de eigen regio. Uiteraard is dit niet alleen relevant voor het milieu, maar bij klussen op een verdere afstand verdampen ook de marges door de transportkosten en niet declarabele uren.

Controlevragen:

- **Heeft u de focus op regionale klussen?**
- **Plant u uw klussen logistiek efficiënt in?**
- **Is dit controleerbaar?**

Schilder/Schilderwerk

Eis 9.2 Verf

De verf die men gebruikt bepaalt in belangrijke mate de impact. Deze impact kan worden opgeknipt in drie aan elkaar gerelateerde onderdelen:

- Hoelang gaat het mee? (levensduur)
- Hoeveel heeft men nodig? (dekking)
- Wat zit erin? (ecologische footprint)

Hoelang gaat het mee?

Het spreekt voor zich dat het gebruik van verf dat niet lang meegaat, niet duurzaam is. Het werk dient immers binnen een korttijdbestek wederom geschilderd te worden waarbij wederom arbeid, transport en verfmiddelen ingezet moeten worden.

Het is dus van groot belang dat men bij uw verfkeuze tevens de levensduur van de verf meeneemt. De levensduur wordt voor een belangrijk deel bepaald door externe factoren zoals de locatie, de omstandigheden en de vakkundigheid van het aanbrengen. Verwerk verf waarvoor door de fabrikant, in algemene zin, minimaal vier (4) jaar garantie wordt gegeven voor hechting en glans.

Voor muurverf dient de schrobbestendigheid Klasse 1 of Klasse 2 (EN 13300) te zijn.

Hoeveel heeft u nodig?

De hoeveelheid verf die voor een klus nodig is eveneens van grote invloed. Dit wordt bepaald door de dekkingskracht van de verf. Met slecht dekkende verf heeft u meer verf nodig, wat uiteindelijk ook minder kostenefficiënt is. Dit wordt nog eens versterkt door het feit dat de schilder het object twee maal moet schilderen en ter plaatste moet gaan (transportkosten). Gebruik verf die (in principe) in één (1) laag dekkend is. Richtlijn hierbij is:

- Muurverf > 7 m²/l
- Lakken > 10m²/l

Wat zit er in?

Dit is waarschijnlijk het meest complexe onderdeel. Uiteraard is de chemisch samenstelling van de verf zeer bepalend voor de belasting van het milieu en de schadelijkheid voor de medewerkers. Helaas zijn er nog veel verfsoorten die schadelijke ingrediënten bevatten.

De professionele schilder is wettelijke verplicht om voor het schilderen van het binnenwerk, watergedragen verf te gebruiken. Vergewis u dat u zich ook in de praktijk aan de wet houdt.

Zinkoxide (ZnO) is bij sommige verfproducenten nog steeds één van de ingrediënten. Zinkoxide versnelt de droging en beschermt tegen algen. Het is echter zeer schadelijk voor het milieu en in waterlevende organismen. Gebruik daarom verf dat vrij is van ZnO.

Titaniumdioxide is een natuurlijk mineraal. Toch is het gebruik van titaniumdioxide niet milieuvriendelijk. Het verkrijgen, opwerken en verwerken van titanium vergt zeer veel energie. Daarom krijgt verf zonder titanium de voorkeur.

De verf die u gebruikt dienen te allen tijde gevrijwaard te zijn van lood- of kobaltdroogstoffen. Deze stoffen zijn zeer schadelijk voor de gezondheid van uw medewerkers en de klanten.

Controlevragen:

- **Gebruikt u verf waarop de fabrikant vier jaar garantie geeft?**
- **Gebruikt u muurverf met een schrobbestendigheid klasse 1 of 2**
- **Heeft uw lak een dekking van 10m²/l**
- **Heeft uw muurverf een dekking van 7m²/l**
- **Gebruikt u watergedragenlakken voor het binnenwerk?**
- **Is uw verf ontzien van zinkoxide (ZnO) en lood- of kobaltdroogstoffen?**
- **Vermijdt u verf met titaniumdioxide?**
- **Is dit controleerbaar?**

Schilder/Schilderwerk

Eis 9.3 Afval

Bij de generieke eisen uit dit Pakket van Eisen zijn de criteria rond afvalmanagement opgenomen. Zie Administratieve eis 1.2 Afvalstoffenregister

Voor deze specifieke groep (schilders) nemen we m.b.t. afval een extra artikel op.

Reden hiervoor is de wetenschap dat er helaas veel verf verloren gaat. Het is zaak om de juiste hoeveelheid verf te calculeren. Men spaart hiermee niet alleen het milieu maar ook is het essentieel om een goede marge te behouden.

De meeste fabrikanten en leveranciers hebben voor het maken van een berekening tools en die hierbij kunnen ondersteunen.

Accuraat bestellen is minder verf, minder verpakkingsmateriaal, minder afval en grotere marges

Controlevragen:

- **Besteedt u voldoende aandacht aan het berekenen van de juiste hoeveelheid?**
- **Gebruikt u hiervoor tools van uw leverancier?**
- **Is dit controleerbaar?**

Bijlage 1 Productenlijst

Eisen productcertificering

Om de keuze voor minder schadelijke alternatieven makkelijker te maken voor onderhouds-, reparatie- en schadeherstelbedrijven, controleert Stichting Duurzaam | Herstel een variëteit aan producten en middelen van leveranciers. Producten die aan de gestelde eisen voldoen mogen door de producent/ leverancier geormerkt worden.

Ter informatie worden in de tabellen hieronder de eisen weergegeven waaraan de producten van leveranciers worden getoetst. Deze criteria zijn gebaseerd op de Europese REACH en EU-GHS/CLP verordeningen, alsmede op de door de milieubeweging opgestelde SIN Lijst.

Paint producten	
Maximum % VOS	Zie VOS tabel
Maximum % CMR stoffen (kankerverwekkend, mutageen of reprotoxisch)	<0.1%
Maximum % SIN lijst-stoffen	<0.1%
Additioneel: <ul style="list-style-type: none"> • Afvalverzameling en –verwerking dient aantoonbaar plaatsvinden conform nationale wetgeving • Er dient een REACH-conform veiligheidsinformatieblad bij het product te worden geleverd • Er dient een correcte gebruiksinstructie bij product geleverd te worden/de juiste persoonlijke beschermingsmiddelen dienen te worden voorgeschreven 	

	VOS-tabel		
	Productcategorie	Coatings	Richtlijn 2004/42/EG
			VOS g/l (*)
A	Voorbehandeling en reiniging	Voorbehandeling	850
		Oppervlaktereinigers	200
B	Plamuur/stopmiddel	Alle types (**)	250
C	Surfacers	Surfacers/fillers en sealers	540
	Etsende primers	Washprimers	780
D	Aflakken	Alle types(***) – (****)	420
E	Speciale lakken	Alle types (***)	840

**GROEN
GEDAAN!**

gecertificeerd door stichting
DUURZAAM | HERSTEL

Non-paint producten	
Product mag niet zijn ingedeeld voor volgende gezondheidsgevaaren:	Acute oral toxicity 1/2 (H300) Aspiration toxicity 1 (H304) Acute dermal toxicity 1/2 (H310) Skin corrosion/irritation 1A, 1B, 1C (H314) Skin sensitisation 1 (H317) Eye damage 1 (H318) Acute inhalation toxicity 1/2 (H330) Respiratory sensitisation 1 (H334) Mutagenicity 1A/1B (H340) Mutagenicity 2 (H341) Carcinogenicity 1A, 1B (H350) Carcinogenicity 2 (H351) Reprotoxicity 1A/1B (H360) Reprotoxicity 2 (H361) Reprotoxicity lactation effects (H362) STOT single exposure 1 (H370) STOT single exposure 2 (H371) STOT repeated exposure 1 (H372) STOT repeated exposure 2 (H373)
Product mag niet zijn ingedeeld voor volgende milieugevaaren:	Acute aquatic toxicity 1 (H400) Chronic aquatic toxicity 1 (H410) Chronic aquatic toxicity 2 (H411) Chronic aquatic toxicity 3 (H412) Ozone depleting (H420)

**GROEN
GEDAAN!**

gecertificeerd door stichting
DUURZAAM | HERSTEL

Product mag niet bevatten:	SIN lijst-stoffen E940 E942 E945 Aanbeveling: E943a (butaan), E943b (isobutaan), en E944 (propan) zijn niet verboden wel bevelen wij dimethylether (DME) aan vanwege de betere score op de GWP (Global Warming Potential)
Additioneel: <ul style="list-style-type: none">• Afvalverzameling en –verwerking dient aantoonbaar plaatsvinden conform nationale wetgeving• Er dient een REACH-conform veiligheidsinformatieblad bij het product te worden geleverd• Er dient een correcte gebruiksinstructie bij product geleverd te worden/de juiste persoonlijke beschermingsmiddelen dienen te worden voorgeschreven	